

DEBRECZEN

SZERKESZTŐSÉG, KIADÓHIVATAL ÉS NYOMDA:
DEBRECZEN, JOZSEF KIRALYI HERCEG-UTCA 1.
TELEFONSZAMOK: 1-33. SZ. (SZERKESZTŐSÉG),
33. SZ. (KIADÓHIVATAL ÉS KÖNYVNYOMDA).

KELETMAGYARORSZÁGI
NAPLO

ELŐFIZETESI ÁRAK: HAVONTA 3 P. NEGYED-
ÉVRE 9 P. FELELVRE 18 P. EKVENTE 35 PENGÓ.
KÜLFÖLDRE: A FENTI DIJAK KÉTSZERESÉVEL.
EGYES SZÁM 12 FILLER. VASÁRNAP 24 FILLER.

16 OLDAL

VII. ÉVFOLYAM, 276. SZÁM.
1930 DECEMBER 5. PÉNTEK.

12 FILLER

Fiatal emberek

ott Debrecenben megdobbant-e a szívetek abban a tudatban, hogy a debreceni KIE sok száz fiatal-ember képviselőjét, köztük az amerikaiakét is oly szívesen fogadta, hogy azok könnyező szemekkel bucsúztak és Debrecenhez való ragaszkodásukat ékes szavakkal fogadták meg.

Debrecenben sok idegen fordul meg, de a jövő eredményét kifejtő munkára csak ezek lesznek igazán képesek, akik megismerték a fiatalok képviselőin keresztül Debrecen. A debreceni KIE most olyan munkát végzett, amelyből nemcsak helyi eredmények alakulnak ki, mondjuk egy hatalmas KIE-palotában, hanem az ország ifjúsága is fel fog figyelni arra, hogy a legmagyarabb város ifjúsága mire lett képes és mit tud tenni a jövőben. En ezt valóban úgy tekintem, mint amely munkának szűk lesz a csonkaország és össze fogja kapcsolni az elszakított részek ifjúságát is. A KIE lesz az a drága kapocs, mely egybe foglalja azokat az ifjakat, akik nemcsak egyesüledit akarnak játszani, hanem komolyan dolgozni. — Nem ez vagy az a hangzatos jelszó tömöríti őket, hanem az evangélium örökké fennmaradó szava.

Messe elismerés azokat, akik a debreceni KIE ügyét most kezükben hordozzák ily nagy eredményekkel. Kikről is van szó? Olyan fiatalemberekről, akik évek óta ezért dolgoztak éjjel és nappal, a mindennapi robot mellett. Olyan felhőttekről, akik nagy, sok elfoglaltságuk mellett tudják szívük szeretetét rásugározni az iskolán kívüli fiatalemberek számára. Kardos Zoltán nagykereskedő, dr. Jánossy Gyula híres belgyógyász, Laky László a világlátott titkár, és a kis Puzstay József titkár most győzelmet arattak, hogy az tán a fiatal emberek ezrei adják át magukat a magyar jövő kialakítására.

A debreceni ifjúsági munka fénye kell, hogy rácsméltesse a magyar városok és falvak ifjúságát, fiatal embereit a komoly élethivatásra.

Most egy faluból irok, amely mellett erős huzalok vezetnek el a villamosság a környező helységekbe. Itt sötétség van az utcákon s gyér világítás a házakban. — A körüllevő helységeken az izzófény kergeti el a sötétséget. Mi kellene ide, néhány erős oszlop és néhány huzal, s a sötétség helyén világosság ragyogna. Az öregek megszokták, így is jó, a fiatalok nem ismerik a világosság értékét. S ez így van a lelkeknel is. Ifjúság, mely ugyan mondja a feltámadást, fiatalemberek, akik házasságot akarnak kötni, de minden magasabb eszmény és cél nélkül. Elszomorító volna a jelen és kétségbejuttató a jövő, ha nem vol-

Rassay Károly antiszemita multját teszegették tegnap a képviselőházban

Berki és Rassay összecsapása. — Ébredő volt-e Rassay. — Mikor áll elő az összeférhetlenség?

Budapest, dec. 4. A képviselőház csütörtöki ülésén folytatták a takarékosági törvényjavaslat vitáját.

Válasz Gaál Gasztonnak.

Homonnay Tivadar volt az első felszólaló. A kormány takarékosági terveivel egyet ért és azokat a maga részéről is elfogadja, de szükségesnek tartaná, hogy a törvény végrehajtása előtt megállapítsanak a terhek elosztásának szerrendjét. Ez a kérdés a közszolgálati alkalmazottakra igen fontos. Visszautasítja Gaál Gasztonnak a közalkalmazottakra vonatkozó általánosító és sértő megállapításait. Nem hive a nagy jutalmazásoknak, de nem tudja elfogadni egyesek éles támadását a segélyezések ellen, mert ha az évi 136.000 pengőt egyenlő arányban szétosztják, alig tíz pengő jut egy emberre. Szükségesnek tartja a karácsonyi segélyek kiutalását, de kéri, hogy a pénzügyminiszter rigorózan vigye keresztül azt az elvet, hogy a kifizetésük kapjanak aránylag nagyobb segélyt, mert ezeknek sokkal többet jelent, ha ötvenhat pengőt kapnak, mint a magas fizetésűeknek az ötszáz-pengős segély.

Berki és Rassay összecsapása.

Rassay Károly: Kezddék meg a képviselői napidíjak leszállításával.

Homonnay Tivadar: Nem lehet a képviselőket a tisztviselőkkel egy kategóriába venni.

Rassay Károly: Ezt kell először megcsinálni, csak azután lehet más fizetések leszállításáról gondoskodni.

Berki Gyula: Ezt is meg kell csinálni, de először az összeférhetlenségi törvényt kell megcsinálni.

Rassay Károly: Azt is lehet.

Berki Gyula: Először is az ügyvédi összeférhetlenséget, a lap-szerkesztői összeférhetlenséget, s főképen a közgazdasági rovatok összeférhetlenségét, mert ez a legsúlyosabb az országban!

Rassay Károly: A kaszárnya-építés a legnagyobb összeférhetlenség!

Berki Gyula: Nem hagyjuk

nának Kovács Péterek, akik már hozzányulnak a földmives ifjúsághoz is, mely az iskolán kívül igen bizonytalan céllal jár. A levente-oktatókon kívül KIE titkárok kellenek a mi falvainkba és példát mutató gazdák, hogy amit elvégez városok az inarok, a keres-

magunkat örökké terrorizálni. Egy szer mi is beszélni fogunk, mert a mi kezünk tiszta.

Rassay Károly: A kaszárnya-építésekről beszéljen.

Berki Gyula: Ugyan hagyjon békét nekem, ébredővezér ur. — (Nagy zaj).

Homonnay Tivadar: Meg kell csinálni, hogy az országgyűlési képviselő ne lehessen semmiféle igazgatóságnak vagy részvénytársaságnak tagja.

Podmaniczky Endre báró: Vagy egy lap szerkesztője!

Homonnay Tivadar: — Ki kell mondani, hogy államilag támogatott részvénytársaságok igazgatóságában, vagy állami üzemekben nem foglalhat helyet egy képviselő sem. (Általános nagy taps.)

Helyteleníti, hogy az államnál és a városnál egyes magasrangú tisztviselők, akik tisztességes nyugdíjat élveznek, más üzemeknél helyezkednek el nagy fizetések mellett.

Rassay személyes kérdésben.

Elnök: Rassay Károly személy-megtámadtatás visszautasítása címen szólal fel.

Rassay Károly: A tegnapi ülésen történetekre kíván visszatérni, először azonban Berki Gyulának válaszol. Berki azt mondta, hogy ő ébredő vezér volt. 1920 november 11-én a nemzetgyűlésen egy támadásra válaszolva beszédet mondott. Ezt a beszédet most teljes egészében felolvassa. Akkor azt hangoztatta, hogy azért nem léphetett és nem lépett be az ébredő magyarok egyesületébe, mert nem szokta idebenn a rendet csinálni, odakünn pedig a rend ellen dolgozni. — Reméli ezek után Berki

Ébredő volt-e Rassay Károly

Rassay beszéde után Almásy László elnök jelenti ki, hogy nem akarta a szónokot félbeszakítani, de most utólag figyelmezteti, hogy kétizben is használta az egységespárt felé fordulva az „önök törvényei” kifejezést. Figyelmezteti Rassayt, hogy az állam minden polgárát kötelező törvények vannak csak Magyarországon.

kedő, azt végezzék ők is.

Fiatal emberek sorsa és világossága indult el lelki huzalokon az ország minden részébe Debrecenből, legyünk rajta hát, hogy egy hely se maradjon sötétben, mint ez a falu, amely mellett el haladt a világosság. — A debreceni KIE

Gyula belátja, hogy valótlan mon-
dott.

Berki Gyula: Nem mondtam valótlan! Majd nyilatkozom!

Rassay Károly: A képviselő ur ebben a kérdésben nem létezik számomra.

Elnök figyelmezteti Rassay Károlyt, hogy tartózkodjék a sértő megjegyzésektől.

Rassay Károly: Kálmán Jenő elmondott tegnap egy színes történetet, amelyről megállapítható, hogy valótlan. Teátrális jelenet közben letette a fényképet a Ház asztalára. Az önök törvénye kényszerített, hogy erre az utra térjek.

Rassay 35 ezer fényképe.

Részletesen elmondja ezután Rassay, hogy azért kellett fényképet csináltatnia, hogy az esetleges visszaéléseket a legminimálisabbra redukálja. — A szelvények összegyűjtésénél nagy személyzet-re van szükség és igen nehéz az ellenőrzés. Ezt legjobban bizonyítja, hogy a feleségével más párt ajánlóívét iratták alá, amíg ő nem volt otthon. (Nagy derűltetés.)

Elmondja, hogy 35.000 fényképet csináltatott és minden szelvény ellenében ilyen fényképet adnak, amely aláírásával van ellátva. — Ennek az a rendeltetése, hogy senki se hivatkozhaték megtévesztésre.

— Nem érdemeltem meg, hogy távollétemben ilyen kerüljön a naplóba, — mondotta tovább. — Eppen azért szakítva tizévi politikai multammal és szokásommal, kénytelen leszek ezért az igazság határain belül a legkegyetlenebb retorzióval élni. (Zaj a szélsőbaloldalon, gunyos derűltetés jobboldalról.)

Felkiáltások: Oh! Oh!

Ezután Berki Gyula szólalt fel.

— Tizenegy éves képviselőségen alatt először szólalok fel személyes kérdésben, — mondotta. — Rassay azt állította egyik közbeszólásomra, hogy nem igaz, hogy ő ébredő volt.

— Tisztelt Ház! Valótlan-ságokat nem szoktam mondani:

Ébredő alatt azt értjük, ha va-

a maga erőteljes hitével és akarássával bizonyára megtalálja annak a módját, hogy eszközével minél előbb összeszedje a magyar ifjúságot innen és túl, hogy mint egy nagy tábor rakja le fundamentumát hazánk és hitünk diadalának!

Sinoss Imre.

laki a szélső jobboldalhoz tartozott. Már pedig Rassay Károly antiszemita és szélsőjobboldali politikai nézeteket vallott.

— Bizonyítsa be! — kiáltja Berki felé izgatottan Rassay.

— A bolsevizmus bukása után — válaszolja Berki, — 1919-ben a Wenkheim-palotában a szavahihető Milotay István szerkesztő szerint Rassay a jobboldali szárnyhoz tartozott és ilyen beszédet mondott.

— Felhatalmazta önt Milotay erre a kijelentésre? — kérdezi izgatottan Rassay.

— Megirta a »Magyarság«-ban, — vágja vissza Berki. — A képviselő ur egyébként a pestmegyei Abony községben volt jelölt 1919-ben, ahol Lévy római katolikus püspök volt az ellenjelöltje. Itt a képviselő ur a legszélsőbb jobboldali hangulatú beszédet tartotta.

— Mivel igazolja ezt? — szakítja ismét félbe a szónokot Rassay.

— Felolvassom az ön beszédét! — válaszolja az izgatott közbeszólónak Berki. Ebben a beszédében a képviselő ur alludált arra, hogy az abonyi zsidók szavazataira nem is reflektál. — Az ókéskei református lelkész pedig kijelentette, hogy

mióta él, soha olyan szélsőséges, antiszemita beszédet nem hallott, mint a Rassayét.

— Tényként kell megállapítanom azt is, hogy a Huszár-kormányban, ahol a liberális irányzatot egyedül Bárczy István képviselte, éppen az ő ellensúlyozására Rassay volt mellette államtitkár.

— Tiszteli Ház! Őszintén megkell vallanom, kissé zavarban vagyok. Rassay képviselő ur egy fölényesen széles gesztussal kegyetlen retorziót helyezett kilátásba a többségi pártnak. Hát most ki kell jelentenem: vegye tudomásul a képviselő ur, hogy

ez a párt nyugodtan és lelkiismerete tisztaságának tudatában könnyen néz a szemébe a kilátásba helyezett retorzióknak

Figyelmeztetem azonban a képviselő urat, hogy az idő nemcsak sebeket gyógyít, hanem másra is jó. Jó arra, hogy megrajzolja személyek és események képét, azokét a személyekét is, akik 1919-ben és 1920-ban a jobboldal mellett foglaltak állást, úgy mint a képviselő ur.

— Egy másik közbeszólásom, a mellyel most foglalkozni kívánok, arra vonatkozott, hogy helyeslem az inkompatibilitási törvény legsúlyosabb kiterjesztését.

Bizonyos vonatkozásban vagyoni inkompatibilitás, az ügyvédi összeférhetetlenség és inkompatibilitás esete áll fenn akkor is, ha az illető képviselő laptulajdonos vagy a közgazdasági rovat vezetője.

— Bővebben kérem ezt, — kiáltja át Rassay.

— Az ügyvédképviselő eljárhat perekben, — válaszolja Berki, de az ügyvédképviselő adócsalási vámasalási és egyéb ily ügyekben nem vállalhat ügyvédi képviselést, mert ez a legnagyobb inkompatibilitás.

(Zajos és élénk taps a jobboldalon) — Ami azt illeti, hogy a gazdasági rovat vezetése összeférhetetlen, ez magyarul annyit jelent, hogy a lapok közgazdasági rovatát köztudomásszerűen mindenütt az egész világon a legnagyobb összefüggésben vannak a közgazdasági élettel.

összefüggnek a bankokkal és nagy

vállalatokkal. Az a megjegyzésem tehát, amely szerint a közgazdasági rovatvezetés inkompatibilis 100 százalékig megáll.

— En a képviselő urat személyében nem bántottam, nincsen tehát joga szavaimat kétségbevonni, — mert én soha sem hazudtam.

— Önre nem szőgyen, hogy jobboldali volt, de ne akarja ezt letagadni,

amikor itt ül mellettem az abonyi képviselő, aki a legjobban tudja, hogy ön jobboldali volt. Ezt akarom csak mondani.

Berki Gyula beszédét a jobboldal nagy tapsal és éljenzéssel kíséri.

KALMÁN JENŐ VALASZA RASSAYNAK.

Most Kálmán Jenő személyes megtámadtatás címén szólal le. — Megnyugtatta Rassay Károlyt, hogy felszólalásában nem volt semmi teatralis. Az a szokás, hogy ha napirendi vita van, valamely párttagot felkérjük a hozzászólásra. Tegnap őt érte ez a meghívás. — Eszéágában sem volt teatralis dolgot rendezni, de figyelte Rassay beszédét, megjegyezte magának az egyes élesebb kitételeket és a Tábódy Tibortól kapott információkat felszólalása során felhasználta. — Kijelentette, hogy véleménye szerint Rassay éppen annyira távol áll a machinációtól, mint akár a kereskedelmi miniszter, akár a posta vezérigazgatója, a felhánytorgatottaktól.

Rassay Károly: Ennek a kijelentésnek nem volt értéke az egész beállítás után.

Kálmán Jenő: Sokszor hallgatom a képviselő ur ragyogó beszédeit, de sokszor mosolyogtam cézári fölényén, és nem vagyok nagyon boldogtalan, ha ebben a tekintetben eltérnek a véleményeink.

HEGYMEGI KISS PÁL VÉDI RASSAYT

Ezután az elnök kijelentette, hogy folytatják a törvényjavaslat tárgyalását és Hegymegi Kiss Pál szólalt fel. A szónok azonban folytatta a választások ügye körül kifejlődött vitát és Rassay Károlyt vette védelmébe Kálmán Jenő ellen. Rassay nem vádol a Ház előtt — mondotta.

Kálmán Jenő: És a plénumnál? Névtelen bizonyítékok alapján! (Helyeslés a jobboldalon.)

H. Kiss Pál az elnök többszöri figyelmeztetése után rátér a törvényjavaslatra és hangoztatja, hogy olyan javaslatra van szükség, amely nem árt a termelésnek, nem teszi tönkre a magánháztartásokat. Nagy nemzeti összefogásra volna szükség az ország megmentésére. A törvényjavaslatot nem fogadja el.

CSAK SZEMÉLYESKEDESNÉL VAN ERDEKLŐDÉS

Lakatos Gyula szóváteszi, hogy amikor személyes kérdéseket tárgyal a Ház, zsufolt padsorok előtt történik, ha azonban nagyfontosságú javaslatok kerülnek tárgyalásra, az érdeklődés azonnal megszűnik. Helyes volna, ha a házszabályokat olyan értelemben módosítanák, hogy a plénum a jövőben csak személyes ügyekkel foglalkozzék és aki általános kérdésekben akar felszólalni, mondja el beszédét a rádióban urbi et orbi. Behatóan foglalkozik a válsággal

és az azt előidéző okokkal. Végül reflektál Kéthly Anna tegnapi felszólalására. A javaslatot elfogadja.

Malaschits Géza kifogásolta, hogy a magánalkalmazottaknak és munkásoknak az életstandardja nagyon alacsony és ennek következtében a lakosságnak nincs vásárlóképesége. A törvényjavaslatot nem fogadja el.

Ezután az elnök napirendi indítványt tett, amely szerint holnap 10 órakor a mai napirenddel folytatják a takarékoság vitáját. Az ülés két óra előtt néhány perccel végződött.

Ward Price értékes ajándéka a debreceni egyetemi ifjuságnak és a kollégiumi kántus karnagyának

Egy gyönyörű ezüst serleget és egy ékköves dirigensl pálcát küldött ajándéka.

Részletesen beszámoltunk már a Rothermere-lapok szerkesztőjének, Ward Pricenek debreceni látogatásáról. Ward Price lord Rothermere megbízásából jött Debrecenbe, hogy két nagy értékű és történelmi becsü Kossuth-relikviát adjon át a debreceni Tisza István tudományegyetem rektorának, Szentpéteri Kun Bélának.

A lord megbízottját az egyetem tanári kara, valamint az egyetemi ifjuság ünnepélyesen fogadta. Erkezése elé kivonultak az összes egyetemi bajtársi egyesületek a pályaudvarra. Itt az érkezés után a bajtársi zászlóaljak díszmenetben vonultak el Ward Price előtt. Az illusztris lapszerkesztő itt tartózkodása alatt megtekintette az

egyetemi klinikai telepet, a Déri muzeumot, majd közvetlenül a tiszteletre rendezett bankett előtt felment a Kollégiumba, ahol meghallgatta a kollégiumi kántus énekpróbáját.

Ward Pricét rendkívül kellemesen lepte meg az egyetemi ifjuság lelkes tüntetése s feledhetetlen emlékekkel távozott Debrecenből. A szeretetteljes fogadtatást most az al vizsnozta, hogy egy pompás ezüst serleget küldött dr Szentpéteri Kun Béla rektorhoz az egyetemi ifjuság részére, míg a kollégiumi kántus kiváló karnagyának, Szigethy Gyulának egy remekivitelü, ékköves dirigensl pálcát ajándékozott.

A polgármester akciója a szellemi munkanélküliek toglalkoztatására

Debrecen város szociális életének szomorú tükrét mutatja az az akció, melyet dr. Vásáry István polgármester az idén is végrehajt az ugynevezett szellemi munkanélküliek foglalkoztatásával. Tavaly a törvényhatósági bizottság külön szavazott meg erre a célra megfelelő összeget, ma azonban a megajánlott összegből nyer fedezetet az ő díjazásuk.

Akik nem foglalkoznak szociális kérdésekkel, — mint ahogy behatóan teszi ezt dr. Vásáry István polgármester — és akik nem igyekeznek bepillantani abba a nagy szükségbe, amely nagyon sok egyetemi hallgatót és még több ur családot éhezéssel fenyeget, annak nem is igen lehet fogalma arról a tengeri szenvedésről, amelynek enyhítésére egy-egy jótékony cseppet jelent Vásáry polgármester újabb segítő-akciója.

Diplomás uri emberek élnek közöttünk, kiknek öt-hat gyermekük van, de keresetük abszolúte semmi, —

Szinte csodálkozásra készlet, hogy miből élnek voltaképpen hétről-hétre? Ezek a kényszerű bicsérdíták, sőt kopáló-művészek héroszjai a mai súlyos gazdasági helyzetnek. Ima boldogok, hogy havi 90 pengőt kapnak. Hány olyan ember van, aki 90 pengőt nem is nagyon érez meg havonta, de talán nem veszi ki részét a segítésből, mint ahogy arra az embertársai rá volna szorulva.

Volt katonatisztek éppúgy jelentkezték ezért a szükségmunka segélyért, mint gyógyszereszek, tanárok, vagy mérnökök.

Talán nagyon helyes volna, ha a Vásáry inszagekiöt nem terhelnék túlságosan meg és a szellemi munkanélkülieken maga a törvényhatóság is segítene azzal, hogy megfelelő összeget megszavazna fizetésük folyósítására, miáltal újabb egyeneket is alkalmazhatnának.

Kötött kosztüm 29 pengő
Kontsek Divatáruházában.

VARGHA ELEMÉR MŰSZAKI FÖTANÁCSOST KAUCIÓ ELLENBEN SZABADLÁBRA HELYEZIK.

Székesfehérvár, dec. 4. A székesfehérvári törvényszék vádтанácsa ma foglalkozott Vargha Elemér műszaki főtanácsos szabadlábra helyezési kérelmével. Vargha 125.000 pengőre becsült ingatlanokat ajánlott fel biztosíték gyanánt. A vádтанács úgy döntött, hogy a felajánlott biztosíték ellenében elrendeli Vargha Elemér szabadlábra helyezését, mert szökés veszélye nem forog fenn. Miután azonban az ügyész még nem járult hozzá a szabadlábra helyezéshez, Vargha ma még nem került szabadlábra.

Nagy karácsonyi vásár

Rendkívüli kedvezmények:

Zsebkendőkre, harisnyákra, zsur- és kávé terítékekre, fehérneműekre, szoncikkre és minden maradékra.

Alapítási év:
1831.

Kardos
László
Debrecen
Kossuth-u. 9.

hasznos ajándékokból...

A hágai egyezmény ratifikációja

A budapesti francia követ a miniszterelnöknel.

Budapest, dec. 4. Bethlen István gróf miniszterelnök ma délután a parlamentben fogadta De Vienne budapesti francia követet, akivel több mint egy óra hosszat tartó megbeszélést folytatott.

A parlament folyosóján arról beszéltek, hogy a tárgyalás a hágai egyezmény francia ratifikációjával van összefüggésben. Bizonyosra vehető, hogy a ratifikáció december hó folyamán megtörténik.

A szovjet katonai készülődése a lett és litván határon

London, dec. 4. Rigából jelenti a Reuter-iroda, hogy a szovjet katonaság a lett és litván határon az összes falvakból eltávolította a polgári lakosságot. Tegnap Brentaniniv felől páncélvonatot láttak közeledni és ez időtájtban nagy lövöldözést hallottak. A határmentén nagy szovjet csapatokat vettek össze.

London, dec. 4. Rigai Reuter távirat szerint Szovjetországban

az összes mozgókép színházak antiintervenció propaganda filmeket kezdenek bemutatni, melyek a kapitálista államok állítólagos szovjetellenes kémkedési és diplomáciai eselszövéseit ábrázolják 1918 óta. — A film, melyben Franciaország, Angolország, továbbá a cseka és a vörös hadsereg viszik a főszerepet, a szovjet és kapitálista csapatok közti állítólagos összefüggéseket is bemutatják.

Egy angol pilótánő a lezuhanó repülőgépről a tengerbe esett

Két óráig uszott, míg partot ért. — Társát is megmentették

Róma, dec. 4. (Stefani.) Spooner kisasszony, az angol pilótahölgy, aki Londonból Rómába érkezett tegnap este folytatott repülést Kámbria felé. Éjszaka a repülőgép a Calábriai félsziget közelében

viharba került és a parttól 3 kilométernyire a tengerbe zuhant.

A zuhanás lendülete lesodorta Spooner kisasszonyt a repülőgépről, úgy hogy a tengerbe esett. Azonnal kezdett a part felé.

Már két órai uszás után teljesen kimerülten ért el a Bel-

monte Calabro vasúti állomás közelébe.

Itt egy vasutas bukkant rá, aki a karjaiban bevitte a pályaudvarra a pilótánőt, ahol azután elsősegélyben részesítették. — Delmonte polgármestere, amikor tudomást szerzett a pilótánő repülőbalesetéről, két bárkát a repülő felkutatására indított és reggel öt óra kor meg is találták a repülőgépet. A gépen maradt Edwards kapitányt is megmentették.

A szerencsétlenül járt két pilótának nincsen komolyabb baja, csak horzsolásokat szenvedtek.

A gyilkos csaposlegény a törvényszék előtt

A bíróság elrendelte elmeállapotának megvizsgálását.

Budapest, dec. 4. Emlékeztetes az a rablógyilkosság, amelyet néhány héttel ezelőtt Mester János, az Augusztá-telepi kaszinó vendéglőjének csaposlegénye elkövetett.

Mester János megölte Soltész Károlyné szakácsnőt és hulláját elrejtette.

Az Augusztá-telepi Horthy Miklós tér 1. sz. alatt történt a gyilkosság, amely miatt ma felel Mester János 22 esztendő csapos. Mayer Mihály vendéglőjében mérte a sört, bort Mester János és ebben a vendéglőben volt szakácsnő özv. Soltész Károlyné. Mayer Mihály vendéglős a szakácsnő szobájában tartotta egy vaskazettában a pénzt. Mester János tudta ezt és hogy megszerezze, megölte a szakácsnőt.

Éjszaka kisurrant szobájából, bement a szakácsnő szemben levő szobájába, felgyújtotta a villanyt és felemelte a vaskazettát. Ebben a pillanatban felébredt Soltészné, mire Mester odaugrott az ágyhoz és fojtogatni kezdte az asszonyt. Amikor a szakácsnő már elájult,

zsineget vett elő, ráharkolta a nyakára és megfojtotta. A holttestet aztán kivitte a kulturházba és a színpad súlyesztőjében rejtette el.

Tizenegy órakor kezdte meg a bűnügy tárgyalását a bíróság. A terem zsúfolásig megtelt. Két fegyőr állította a bíróság elé a gyilkos csaposlegényt. Ertelmesen válaszolt az elnök kérdéseire. Kiderült, hogy a román hadseregben mint esendőr szolgált.

A vádirat felolvasására és a gyilkos kihallgatására azonban már nem került a sor. Nyomban a személyadatok felvétele után felállt a védő és a vádlott elmebeli állapotának megvizsgálását kérte.

— A vádlottal való beszélgetéseim során arról győződtem meg, — mondotta a védő — hogy ez az ember nem normális. Megtudtam, hogy verbajos, közeli rokonai között gyengeelméjűek vannak és hogy édesapja is elmebajban halt meg. Elmebeli állapotának megvizsgálását kérem tehát annál is inkább, mert nagyon súlyos bűncselekménnyel van vádolva.

Néma film -- hangos siker

a
Vigszínházban.

Ramon Novarro
Norma Shearer

Tom Mix

Katonazene.

Péntek, szombat, vasárnap.

Bary Zoltán ügyész a következőket mondotta a védő előterjesztésére:

— Eddig ugyan még nem merült fel adat arra, hogy Mester János elme gyöngeségben szenvedne, tekintettel azonban arra, hogy a vád olyan súlyos bűncselekményre irányul, amelynek büntetése kötéláltali halál, nem ellenzem a vádlott elmebeli állapotának megvizsgálását.

A törvényszék nyomban határozott. Elnapolta a mai főtárgyalást és elrendelte a gyilkos csaposlegény elmeállapotának megvizsgálását.

A vizsgálat megejtésével dr Németh Ödön és dr Bakody Aurél törvényszéki orvost bizta meg a törvényszék.

December 30-án tárgyalják ismét Mester Jánosnak gyilkossági bűnügyét.

A londoni 150 szobás titokzatos palota remete lakója Miss Maud Allan híres táncosnő

London, dec. 4. A londoni Regents park környékének évek óta titka egy hatalmas 150 szobás palota, ahol lehet ugyan néha életjellet látni, de a kastély lakói a világtól elvonult életet élnek. Most kiderítették, hogy a palotalakó remete Miss Maud Allan, az egykor oly híres klasszikus táncosnő, aki több mint husz évvel ezelőtt »Sa-

lome» táncával óriási feltűnést keltett. A palota ablakai be van-
nak deszkázva, lakói senkivel sem érintkeznek, csak a zongorán kísé-
rőt engedik be, mert a táncosnő
ma is gáborolja táncait és titká-
nak állítása szerint, művészete
semmit sem veszített varázserejé-
ből.

Hibátlan selyemharisnya

P. 2.10 párja.

Cipők

már 12.50-tól kezdve

Benyáts Emil áruháza,
DEBRECZEN.

Hubermann Broniszláv hangversenye

Valódi királya a hegedülés művészetének. Benne a zene és játékában az előadás művészete a legmagasabb régiókba emelkedett, enyészett-álló értékévé vált. Azt szokták mondani, hogy az előadó művészete csak a hangversenyterem dobogóján él. Nem rögzíti maradandóvá írás, rövid utánrezgése van és akárhol, akárhogyan visszaadva, még a mai tökéletes mechanikájú eszközökkel is: csak halvány mása az eredetinek. A megállapítás második része nagyon igaz, de az első részét Hubermann esetében korrigálni kell. Ennek a csodálatos művésznek a játékából annyit visz el az ember, hogy az még évek múltán is eleven hatású és nem valami egyszer élt élmény erejű.

Nála ezt a maradandó és szuggesztív hatást nemcsak a hihetetlenül tökéletes technika adja — melynek jellemzésére kevés a „virtuóz” jelző szuperlatívusa is — hanem az a megragadó és lebilincselő tolmácsoló módor, amely minden eszközt a zenei szép érzékeltetésére használja. Ő maga nagyon érti a zenét. — Benne él és nagyon mélyen gyökerezik a zene misztikus talajában, ahonnan a legszebb, gyönyörűségei virágai fakadnak, de nagyon tudja ezt a muzikát megérteni és közölni is. Ott él és ott áll a muzika kellős közepében és naptövis művészetének fényében megragogytatva a zene-gyövet, lehántja róla a bűvös leplet. És hogyan? Nem magyaráz, nem keres hasonlatokat, nem rejti a homályos részeket allegória-szemfedő mögé és nem keres hősi hatásokat a maga számára: egyszerűen csak érez és tudja az érzéseit világgá muzsikálni. Nem világgá kiáltani, vagy mondani, vagy világgá cselekedni, hanem világgá muzsikálni. Mindent a legtisztább és legideálisabb zenei eszközökkel fejez ki, nincsen egy mozdulása vonójának, egy rezdülése balkezének, amely nem ennek a jegyében fogant volna kifejezésé.

És mégsem téved soha az önmaga magyarázásába. (Pedig az is gyönyörűség számomba mennel) Mindig a zeneszerző művészetét vetíti a valóságba, de annyira mélyről hozza fel, hogy így csak az ő művészetén keresztül válik létező és valósággá a zeneszerző minden gondolata és érzése.

Hubermann művészete nincs időhöz és korokhoz kötve. Aki annyira át tudja élni a muzsikát és annyira közel tud férni — ilyen nemesen — a zeneszerző művészetéhez: annak számára az idő és kor csak mint dimenzió számít, amelyhez a lét van kötve, nem pedig a művészet. Róla beszélve, nincs stílus, mert ő maga külön és egyedül a Stílus: a minden idők Stílusa. Játékát nem lehet a szokott módon elemekre bontani és normákhoz igazítani, mert az maga a Norma, a mérték, melynek részéhez lehet a többiek játékát mérni. Hogy mégis megikéreljük némely vonatkozásait jellemeznünk: csak a beszédmód teljességének kedvéért teszünk.

Tónusának járhatatlan mélységeire nem keresünk hasonlatot, mert a hasonlatok ebben az esetben nem mondanak semmit és kár is volna ezt a csodálatos hangot anyaghoz hasonlítani. Hogy teljes és hegedűművész a szó legigazibb értelmében: azt hallani kell, szavakkal nem fejezhető ki. Témamegőrzései és tételkitalozásai a zenei tolmácsolás ihletett pillanatai. Allegro demoni erővel száguldanak, vagy a művészi könnyedség csapongó pillangói, az aitek, kantilénák lágy bársonya simogató és enyhe nyugság, messze világ égi beszédei, a legtökéletesebb nyelven: a zene nyelvén (zengve és minden-minden hang, mintha valami világokon túl való rezzenése volna az anyagatlan léleknek: a hegedű csodálatos négy hurján fel-felzhatóvá valósítja.

A műsort Frank Cézár gyönyörű és mély A-dur szonátája nyitotta meg. A nehéz művet a mester zse-

nialitása maradéktalanul érthetővé tette számunkra. Goldmark a-moll hegedűversenyét soha nem hallott szépségekkel interpretálta és két Beethoven románcot (G-dur, F-dur) az előadás olyan teljességével, a szenzibilitás olyan hubermanni fokával hozott a közönség elé, ahogyan csak a nagy mester képzelhette el műveit.

Utolsó számokul egy Schubert—Hubermann művet (Marsch op. 121.) és egy Chopin—Hubermann valzert (op. 64. 2. sz.) játszott eszményi művészettel, amelyekben a hegedűjáték legmagasabb kulturáját a benső átélés ereje váltotta igazi vert arannyá.

Megkezdtek a hadikölcsön segélyezését

Hatvanezren kéri a segély felemelését.

Budapest, dec. 4. A népjóléti miniszteriumban megkezdtek a hadikölcsön segélyezők segélyezését. Már napok óta serényen folyik a hadikölcsön segélyezők segélyezésének a kiutalása. Nap-nap után sok száz szegény segélyező jelentkezik a népjóléti miniszteriumban, hogy karácsony előtt megkaphassa csekély járandóságát. Természetesen a népjóléti miniszterium a megfizetett munka dacára sem tudja elintézni az összes kérelmeket, úgy, hogy az segélyezők jórészenek ügyét a jövő

A hatalmas ovációra és lelkesedésre még három ráadást adott a művész. Sarasate: Andaluziai románc, Schubert: Ave Maria, Chopin Ges-dur valzer. — három olyan gyöngyszem, amelyet sokáig nem fog elfeledni a debreceni közönség.

A kíséretet Siegfried Schultze zongoraművész látta el: méltó társaként szegődve a nagy mester nyomába. Hubermann kíséri nem könnyű dolog, de Schultze ezt a nehéz feladatot olyan művészetével oldotta meg, mely előkelő helyet biztosít számára mindenkor és mindent a kísérő művészek sorában.

Az estén rekord-közönség volt, a rendezés azonban mintaszerűen oldotta meg a kérdést. Erdem az, hogy Hubermann sikerült a debreceni közönségnek bemutatni és ennek a hatalmas sikernek, felelhetetlen estének megszerzéséért a Zenekedvelők Körét minden díszlet megilleti. (Szyk.)

Mintás férifiharisnya 2 pengő
Kontsek Divatruházában.

AZ ÚJ LENGYEL KORMÁNY.

Varsó, december 4. A köztársaság elnöke, a Pilsudszky-kormánynak lemondási kérését elfogadta és kinevezte az új kabinetet, melynek összetétele a következő: Miniszterelnök: Slavik, a kormánypárti kolaborációs blokk elnöke, belügyminiszter: Szkladkovszky tábornok, külügyminiszter: Zaleski, hadügyminiszter: Pilsudszky tábornok, közoktatás- és kultúr ügyek: Czervinszky.

MINISZTERTANÁCS.

Budapest, december 4. A kormánytagjai ma délután öt órakor Bethlen István gróf miniszterelnök elnökésével minisztertanácsot tartottak. A minisztertanács, — mely kizárólag folyóügyekkel foglalkozott, — este 11 órakor ért véget.

A HÁBORU ELŐTTI

ÁLLAMADÓSSÁGOK RENDEZÉSE
Páris, december 4. A háború előtti államadósságok rendezésére érkekezlet gyűlt össze. Magyarországot az ülésen Zsigmond Károly miniszteri tanácsos képviseli. A magyar kormány képviselője azzal az indoklással, hogy az időszerint egész Európában különösen a mezőgazdasági termények árhanvárlása folytán olyan válságos jelenségek mutatkoznak, amelyek behatással vannak a nemzetek egész gazdasági életére, azt javasolta, hogy az insbrucki egyezményben megállapított százalékos kulcsok revíziójának 1935. január elsőjéig való elhalasztásához járuljon hozzá a konferencia. Mert azt reméli, hogy ebben az időpontban sokkal világosabb képet teher majd alkotni Magyarország nemzetgazdaságának kialakulására.

MEGSZÜNETTÉK A NYOMOZÁST.

Budapest, december 4. Szmracsányi György, a következő nyilatkozat közzétételére kérte fel az MT-t: A budapesti királyi ügyészség Windischgrätz Lajos herceg s örgróf Pallavicini György budapesti lakosoknak ellenem tett feljelentése tárgyában a nyomozást, büncselekmény hiányában megszüntette. Ennek az ügynek összes részleteit, indító okait és hátterét a nyilvánosság elé fogom terjeszteni.

KODOLÁNYI JÁNOS IRÓ
DEBRECENBEN.

Kodolányi János író, az országos nevé író és kritikus, csütörtökön délután Debrecenbe érkezett. Kodolányi „Nyugat” egyik főmunkatársa és kritikus a azért jött Debrecenbe, — hogy a Csokonai Színház előadásait meglekintse. Valószínű ugyanis, hogy a kitűnő író a „Nyugat”-ban akar kritikát írni a debreceni színház előadásairól. Csütörtökön este az „Alvinczy huszárok”-at nézte meg, ma, pénteken este pedig a prózai együtemest fogja megnézni, Zilahy Lajos „Leona” című brilliáns színművében.

Felrobbant a dinamittal megrakott vasuti kocsi

Rio de Janeiro, dec. 4. Minas Geraes államban, Novo da Cunha vasutállomáson felrobbant egy dinamittal megrakott kocsi; 36 ember meghalt, három épület romba dőlt. A dinamit-vagon a forradalom óta a főpályaudvar egy mellékvágányán állott. A robbanás oka ismeretlen.

Newyork, dec. 4. A Standard Oil Company brook-

lyni telepén egy 10.000 gallon nyersolajat tartalmazó tank felrobbanása következtében nagy tűz keletkezett. Nyolc terpentintartály is kigyulladt. Harmincöt fecskeendő és négy tüzoltócsónak minden fáradozása ellenére éjjeltájban a tűz további 25 tartályt fenyegetett, melyek együtt majdnem 300.000 gallon nyersolajat tartalmaznak.

Minden bűnözőről ujjlenyomatot vesznek fel

Kiterjesztik az ujjlenyomati kötelezettséget.

Budapest, dec. 4. A hivatalos lap közli az igazságügyminiszter módosított rendeletét a bűnügyi nyilvántartásról. A módosított rendelet részletesen felsorolja azokat a bűncselekményeket, amelyeknél ujjlenyomatokat kell felvenni. Az első erre vonatkozó rendelet 1908-ban jelent meg és ezzel az eredeti rendelettel szemben a most kiadott módosítás több újítást tartalmaz. A legérdekesebb ezek között az, hogy az ujjlenyomatok felvételének kötelezettségét kiterjesztik ma politikai büncselekményekre is, vagyis ezentul ujjlenyomatokat kell felvenni mindazokról, akik előzetes letartóztatásban, vizsgálati fogságban vannak, vagy pedig szabadságvesztéssel ítéletet hajtának rajtuk végre, az állami és társadalmi rend hatályosabb védelméről szóló 1921. évi 3. tc. 1—8. szakaszába ütköző büntett vagy vétség miatt. Novum a rendeletben, hogy ujjlenyomatokat kell felvenni a hütlenségi és kivándorlásra csábítási bűncselekmények is. Erdekese, hogy a magzatelhajtás büncselekményét elkövető is kell ujjlenyomatot kell felvenni, valamint a kábítószerrel előállításával és forgalombahozásával, továbbá a robbanóanyagok előállításával és

használásával elkövetett büncselekményeknél is. A kóbor cigányokról mindannyiszor fel kell venni az ujjlenyomatot, valahányzor ellenük bűnvád eljárást tesznek folyamatba, még abban az esetben is, ha a vonatkozó feljegyzésekből megállapítható, hogy ujjlenyomatukat az országos bűnügyi nyilvántartóba már felküldték. Az ujjlenyomatok felvételét ezzel szemben egy esetben megszüntette a rendelet, még pedig a haláltokozó testisértés vétségében.

Ez ugyanis nem szokványos bűncselekmény és az ujjlenyomat készítése csak feleslegesen terheli a bűnügyi nyilvántartó adminisztrációját. Megtörtént ugyanis, hogy egy korcsmai halálos verekedés következtében 35—40 emberről is kellett ujjlenyomatot felvenni.

Olcsóbb lett a hus.

1 kg. felsár, fartü, rostélyos, hátszín	1.30
1 kg. II. rendű szegy	.90
1 kg. izletes turista kolbász	1.60

Friss borju és juh hus a legolcsóbb árban kapható.

G u t t m a n n

Csapó-u, 40. és Csapó-u. 35. sz. (Ipariskola).

Sulyos ítélet a lótappanama ügyében

Elitelték Lühnsdorff Ferenc tetteitársait. — Takács Lajost kétévi és kóthónapi sulyos börtönre, Heini Antalt ötesztendei börtönre, Ruiszel Józsefet tízhónapi sulyos börtönre ítélték.

Budapest, dec. 4. Ez év november 13-án kezdte tárgyalni a budapesti honvédtörvényszék azt a bűnügyet, amely katonai lótappanama néven ismeretes. Az ügy tudvalevően a polgári hatóságokon kívül a katonai hatóságokat is foglalkoztatta, mivel Lühnsdorff Ferenc takarmánykereskedő, akit legelőször tartóztattak le, olyan vallomást tett, hogy ennek alapján több katonai személy ellen is megindult a vizsgálat. E vizsgálat eredményeképpen emelt aztán vádat a katonai ügyészség Takács Lajos alezredest, Metz Géza, Heini Antal és Ruiszel József gazdasági főeladók, valamint Schaffusz Endre tüzérezredest ellen család és más büncselekmények címén.

A vizsgálat adatai szerint ugyanis Lühnsdorff Ferenc felbujtására különböző, takarmányszállítást igazoló elismervényeket irtak alá szivességből, jöllehet, ezek a szállítások nem történtek meg és ez elismervények ellenében azután Lühnsdorff több banknál kisebb-nagyobb összegeket vett fel. A bűnügy katonai részének főtárgyalása több mint három héten át folyt a nyilvánosság kizárásával, és az ítélet kihirdetésére délelőtt kilenc órára tűzött ki határnapot a honvédtörvényszék.

Pontosan kilenc óra volt, amikor a honvédtörvényszék bevonult a tárgyalóterembe vitéz Derényi Emil vezértanácsnokkal az élén. A tárgyalóteremben ekkor már mindenki a helyén volt. Müller Viktor dr. órnagy-hadbíróval szemben ültek a vádlottak védői, a bírói emelvény előtt fesztes vigyázz-állásba merevedve az öt vádlott. Takács Lajos, Metz Géza, Heini Antal és Ruiszel József polgári ruhában, Schaffusz Endre pedig katonai uniformisban jelent meg az ítéletki hirdetésre.

Ugrik Kálmán órnagy-hadbíró, a tárgyalásvezető azonnal megkezdte az ítélet kihirdetését.

E szerint a honvédtörvényszék, mint ítélobíróság bűnösnek mondta ki Takács Lajost és Metz Gézát a katonai büntetőtörvénykönyv 502. szakaszába ütköző család bűntettében, mert a múlt év augusztus 30-tól ez év április közepéig, mint

tetteitársak, a polgári hatóságok által letartóztatott Lühnsdorff Ferenc terménykereskedő felbujtására 18 darab okiratot állítottak ki, amelyekben széna- és szalmaszállítványoknak soha meg nem történt átvételét ismerték el 1.300.000 pengő erejéig és ezeket a hamis elismervényeket azután Lühnsdorff Ferenc a Magyar Leszámitoló és Pénzváltó Banknál, a Hazai Árumintarészvénytársaságnál, a Belvárosi Takarékpénztárnál és más bankoknál felhasználta és ilyenformán 700.000 pengős kárt okozott több banknak.

A törvényszék ezért Takács Lajost nyugállományú rendfokozatából való elbocsátása, valamint a Vaskoronarend, Magyar Erdemkeresztjének, katonai érdemkeresztjének és többi kitüntetésének elvesztésének kimondása mellett két esztendei és héthónapi, meghatározott időpontban magánzárkával is sulyosított sulyos börtönre, Metz Gézát pedig nyugellátása elvesztésének és érdemrendjei elvesztésének kimondása mellett egy esztendei sulyos börtönre ítélték.

Bűnösnek mondta ki továbbá a törvényszék Heini Antalt és Ruiszel Józsefet család büntetésében, mert Heini Antal Győrszabadhegyen és Ruiszel József Komáromban a múlt év őszétől ez év januárjáig mint tettesek, részben Heini Antal egyedül, Lühnsdorff Ferenc felbujtására a Budapesti Iparbank, a Fabank, Hazai Árumintar. és a Strausz Lajos és Fia cégeknek szóló elismervényeket állítottak ki körülbelül 500.000 pengős értékben. Ezek az elismervények is soha meg nem történt szalma- és szénaszállítások kifogástalan teljesítését bizonyították és ezeknek az elismervényeknek a felhasználásával azután Lühnsdorff Ferenc körülbelül százezer pengővel károsított meg több pénzintézetet.

Heini Antalt külön bűnösnek mondták ki még ajándék elfogadásával elkövetett szolgálati visszaélésben, mert a dr. Toplak és Karab cégnek több darab átvételi elismervényt állított ki olyan időben, amikor a megnevezett áru még le sem volt szállítva és ezenkívül a leszállított új zabnak egy részét ő zabnak tüntette fel és ezért egy alkalommal hárommillió koronát és ezenkívül két részletben összesen 900.000 pengő jutalmat elfogadott. Bűnösnek mondta ki a törvényszék Heinit család bűntettében is, mert Győrszabadhegyen, mint a gazdasági hivatal főnöke, osztályparancsnokát félrevezetve, a maga részére 2500 pengőt szerzett és ezt az összeget a saját céljaira elköltötte, Komáromban pedig ugyancsak, mint a gazdasági hivatal főnöke, egy cégtől valójában meg nem történt tűzifaszállítás címén 690 pengős fiktív számlát kért és kapott és az így szerzett pénzt is saját céljaira költötte el.

Ezért Heini Antalt nyugellátása elvesztése és arany érdemkeresztje valamint többi kitüntetésének elvesztése mellett ötesztendei sulyosított börtönre ítélték el a honvédtörvényszék, Ruiszel Józsefet pedig ugyancsak nyugellátása elvesztésének kimondása és összes érdemérméinek elvesztése mellett 10 hó-

napi sulyos börtönre ítélték.

Végül Schaffusz Endrét bűnösnek mondta ki a honvédtörvényszék szolgálati kötelesség ellen elkövetett vétségben, mert könnyelműségből a Heini Antal által eléje tett, hamis tartalmu engedményező leveleket, noha nem győződött

meg azok tartalmának valóságáról, aláírta és ezenkívül hanyagságból és könnyelműségből elmulasztotta a tudomására jutott újabb visszaéléseket illetékes helyen közölni, ezzel pedig előidézte azt, hogy Heini Antal újabb büncselekményeket kövessen el. A honvédtörvényszék ezért Schaffusz Endrét egy hónapi foglár-fogságra ítélték el.

Az összes többi vádpontok alól a vádlottakat felmentette a honvédtörvényszék.

A Városi Zeneiskola hangversenye a debreceni inségakció javára

A zeneiskola tanárkara december hó 11-én este 8 órakor az Arany Bika szálló hangversenytermében nagyszabású hangversenyt rendez a dr. Vársány István által kezdeményezett inségakció javára, melyen dr. Darkó Jenőné, Höchtl Margit, Hoór-Tempis Erzsébet, Z. Csanak Mária, Buza Gábor, Eisler Mihály és Szabó Emil tanárok lépnek fel kamarazene és szólószámokkal. Az intézet zenekara Forray István tanár vezetésével 3 ízben (szerepel. A műsor a következők:

1. Volkmann R.: Zongoratrió, op. 5 b-moll. I. Largo, II. Allegretto, III. Allegretto cobrio. Játsszák zongorán: dr. Darkó Jenőné, Simonffy Irén, hegedűn: Buza Gábor, gordonkán: Eisler Mihály.

2. Chopin Fr.: F-moll nocturne. Sauer E.: Nyárfalevelek. Verdi-Liszt: Rigoletto fantázia. Játssza: Höchtl Margit.

3. Goltermann: A-moll gordonkaverseny, op. 14. (Allegro, moderato; Andante; Allegro, moderato.) Játssza:

Eisler Mihály, zongorán kíséri: Szabó Emil.

4. Mendelssohn F. B.: Koncertárió, op. 94. Énekli: Hoór-Tempis Erzsébet.

5. Bach J. S.: Versenymű két hegedűre (d-moll.). Vivace, Andante, Allegro. Játsszák: I. hegedűn Buza Gábor, II. hegedűn Z. Csanak Mária.

6. Schubert Fr.: VI. (szimfónia (B-dur) Allegro, Menuetto, (Allegro molto), Allegro vivace.

A hangverseny belépő-díját úgy állapította meg a tanári kar, hogy mindenkinek hozzáférhető legyen. I. rendű jegy 1 P 50 f. II. rendű jegy 1 P. Pálholy 5 P. Állóhely 50 fillér.

E műsor s az előadók művészi készsége olyan színvonalon áll, hogy bármely világváros közönségének igényeit kielégíthetné.

A hangverseny teljes bevétel a jótékony célt szolgálja s az előadó művészek még készkiadásaiik fedezésére sem tartanak igényt.

Jegyek a városi zeneiskolában váltathatók délelőtt 9—1-ig, délután 3—7-ig.

Sikkasztásért elítelt a debreceni törvényszék egy berettyóutalú autótuvározót

A bizományba kapott benzint a saját autójánál használta fel.

Még 1927-ben történt, hogy a Schell ködaj r.-t. kinevezte megbízottjának Ferenczi Ernő mipepéresi malomtulajdonost. Ferenczi elvállalta a megbízást és azonnal bizományosának nevezte ki öccsét: Ferenczi János Rezső berettyóutalú autótuvározót. Ferenczi János Rezső ebben a minőségében nagymennyiségű benzint és olajkészletet vett át 'eladás végett, ami annál könnyebben ment volna neki, miután benzinkutya a garázsa udvarán volt elhelyezve.

Még egy évig sem tartott Ferenczi János Rezső megbízatása, a Schell r.-t. máris visszaélésekre jött rá. Kiderült, hogy Ferenczi egy liter benzint sem adott el, ezzel szemben nagymennyiségű benzint és olajat használt fel a saját autói üzemeltetésére és ezért egy krajcárt sem fizetett a cégnek. Ez alapon azután sikkasztás miatt indult meg ellene a bünvádi eljárás.

Ferenczi János Rezső most került a debreceni törvényszéken dr. Tokay Gyula egyesbíró elé. A főtárgyaláson a vádlott azzal védekezett, hogy ő nem bizományba, hanem hitelbe kapta a benzint és olajat és így tisztán magánjogi elszámolásról van szó. Ezzel szemben Auspitz Miklós, a Schell r.-t. debreceni fiókjának akkori vezetője azt vallotta, hogy ők már akkor tiltakoztak a benzinnel hitelbe való átvétel ellen és így abban állapotok meg, hogy bizományba adják Ferenczinek a benzint. Közel kétezer pengő értékűre becsülhető az a mennyiség, amit Ferenczi elsikkasztott.

A terhelő vallomások alapján a törvényszék Ferenczi János Rezsőt sikkasztás vétségében mondta ki bűnösnek és egy hónapi fogházra ítélték. Az ítélet ellen a kir. ügyész súlyosbításért, a vádlott enyhítésért jelentett be perorvoslatot.

A SZOVJET HADJÁRATA A KARÁCSONYFA ELLEN.

Moszkva, dec. 3. Hetekkel karácsony előtt megkezdte már az orosz ateisták szövetsége az izgatást az ünnep megtartása ellen. Hír szerint, mint az elmúlt évben, az idén is szigorúan tilos lesz a karácsonyfa árusítás és pedig azzal az indoklással, hogy »megvédjük az orosz erdőt a vallási okokból tervezett megrongálás ellen«. — A tilalom megszegőit 6—10 hónapig terjedő börtönnel sújtják. Hogy a karácsonyi készülődéseket megzavarják, az ateisták a nagy orosz városokban tüntető felvonulásokkal fognak rendezni.

Gyerekek, Karácsonyi ajándék!

Pali bácsi könyvtárának első számából megmaradt példányokat 30 fillérért meg lehet szerezni, míg a készlet tart, a kiadóhivatalban.

Fehérnemű és harisnya stoppolás, varrás és himzés

SINGER VARRÓGÉPPEL

SINGER FIÓKÜZLET MINDENÜTT
SINGER VARRÓGÉP RÉSZV. TÁRS.

Eutorvásárlásnál

forduljon bizalommal a

Faiparhoz

Cimre ügyeljen Király-uca 4 sz

Duna-Tisza csatorna Debrecenen át

Irta: Cs. Péterfy József.

Magyarország mezőgazdaságának a történetében igen nagy szerepe volt a vizeknek. Mint iszaplerakók és szik-oldók építettek, mint áradások romboltak és pusztítottak. A délvidéki csatornába terelt víz pedig, nemcsak mint ármentesítő, hanem mint forgalmi út is éreztette jótékony hatását. A csatornázással járó haszonvételek biztosításáért Jnk.-Szolnok törvényhatósága a kormányhoz feliratot küldött és megkereste Debrecen-t is, hogy támogassa a Budapest-Szolnok között kiépítendő csatorna iránti előterjesztését.

Szolnok vármegye átiratának a jog- és pénzügybizottságban történt tárgyalása alkalmával dr. Vásáry István azon javaslatot terjesztette elő, hogy megfelelő lépések tétessenek a Duna-Tisza csatorna ügyének eldöntése előtt, a Magyar Alföld összes víziutai terének elkészítése és a Tiszából Nyiregyházán-Debrecenen át a Berettyóba vezető csatorna ügyében. Ennek természetesen folytatása a Körös, mely Csongrádnál ömlik a Tiszába.

A Duna-Tisza csatorna terve nem újkeletű. Szükségessége már beidegződött a magyar közéletbe, amiben nagy része van néhai Vadnay Andor volt Csongrádvármegyei főispánnak, a kiváló közigazdasági irónak és politikusnak. Ő a Duna-Tisza csatorna torkolatát Csongrádon szeretne volna látni.

A Keletmagyarországi csatorna gondolata sem új. Hohbohm, V. Namény, Szatmár és Aradvárosokon átvonuló csatorna tervezete azon bukkott el, hogy az Erdélyből lerohanó folyók azt betömték volna. Rimanóczy Kálmán Debrecen érdekében kívánta a Tiszából kiinduló csatornát. Ilyen tervek voltak még a Felső-Tiszát a Körössel, a Marost a Tiszával, a Dunát a Szávával, a Ferenc-csatornát a Béga-csatornával összekötő csatornák. Ezek a tervek a nagy költségek miatt, a közigazdaság nem kis kárára, nem valósulhattak meg.

Első tekintetre úgy tűnik fel, mintha dr. Vásáry Rimanóczy nyomán járna. Azonban a beható vizsgálat arról győz meg, hogy dr. Vásáry javaslata elsősorban a Magyar Alföld egyetemes gazdasági érdekeit szolgálja és csak másodsorban helyi jelentőségű. Ennek igazolására elég egy tekintetvetni vasut hálózati térképünkre.

Látjuk, hogy a Duna-Tisza között Budapestről legyezőszerűen indulnak ki Nagykáta-Szolnok, Cegléd-Szolnok, Kecskemét-Félagyháza, Kőbánya-Lajosmizse, Kunszentmiklós és Kiskörösön át vezető vasutak, egymástól alig 35 klm. távolságban. Ezek közt és ezeken keresztül kellene elvezetni a Szolnoknál torkoló Duna-Tisza csatornát. Az említett vasutakkal szinte párhuzamosan halad, a jól hajózható Duna és Tisza, melyeknek Szolnok vidékén egymástól távolsága circa 90 klm.

Ezzel szemben a dr. Vásáry tervezetében kifűzött csatorna vonalon van egy vasuti fővonal, a nyiregyháza-debreceni és két másodrangú helyi érdekű vasút, a Hajdunánás-Böszörmény-Tiszapolgár és Tiszafüredet érintő. Viszont az ezek által felölelt terület legalább is kétakkora, mint a fent említett Duna-Tisza közötti rész.

Mezőgazdasági szempontból még élesebb az ellentét. Ugy a Tisza

jobb, mint a Duna balpartján átlag 25-25 klm. szélességű aluviális, tehát igen jól termő talaj fordul elő és csak ezek között mintegy 40-50 klm. szélességben vonul észak-déli irányban, diluviális, tehát több nedvességre szoruló, szárazabb homok-talaj.

Ezzel szemben a többszörösen nagyobb Nyírség és Debrecen vidéke diluviális buckás homok.

Vagy nézzük a csapadék eloszlását, amely 50 évi átlagban a Duna-Tisza köze szóbanforgó részén meghaladja a 700 mm., míg a Nyírségen és Debrecen vidékén alig éri el a 600 mm.-et. A Duna és Tisza mentén a levegő párateltebb, a harmatképződés tehát gyakoribb és nagyobb, mint a Nyírségen és Debrecen vidékén.

Avagy gondoljunk el a Tiszából kivezető és több évtized alatt megvalósítandó olyan csatornát, amely a Tiszából kiindulva átvezet Nyiregyházán, Debrecenen, a Berettyón, Körösön, Csongrádon, Kalocsán, a Sión, a Balatonon és a Zala folyón az osztrák határig és amelyet Ausztria, lévén ép oly nagy érdeke, mint nekünk, meghosszabbít az olasz határig. És ez Glaser dr. szerint megvalósítható. Tehát csak Olaszország kell, hogy kiépítse a csatornát a maga területén és megnyílik két elzárt országnak az utat a tengerre. Hogy ez export és import szempontjából mit jelent, elég a békés időknek a mainál jóval olcsóbb vasuti tarifájára utalni, amely mellett egy wagon fának Máramarosból Fiuméba való fuvarozása többbe került, mint ugyanannak Fiuméből Amerikba való szállítása.

Különös figyelmet érdemel hajózható víziút létesítésénél a katonai szempont is. Ebből a látószögéből vizsgálva az alföldi csatorna ügyét, úgy találjuk, hogy összes vasutaink Budapesten futnak össze, mi okból az ország keleti és nyugati részei csak Budapesten át érintkezhetnek. A trianoni hóhérmunka erre különös figyelemmel volt, mert elég egy cseh-ágyu a vasuti csomópont szétveretésére, s ezzel a csonkaország is két részre osztható. A dunaföldvári új vasuti hid ezen a nehéz helyzetet enyhített ugyan, de csak egy pont, és repülőgépről könnyen sebezhető. A csatorna már kevésbé sebezhető, de csak akkor, ha kiindulási pontjával — amint azt a szolnokiak tervezik — nem szalad a cseh ágyuk torkába.

Végül a Vásáry dr. elgondolása helyességét igazolja az is, hogy a míg az országot hosszában és mondhatni középen szelő csatorna, az ország vármegyéit, néhány kivételével mind érinti, addig a Budapest-Szolnoki csatorna csak két vármegye területén vonulna el.

Mindezekből kitűnik, hogy az ország egyetemes közigazdasági és katonai érdekei parancsolóan írják elő, hogy amint azt dr. Vásáry javasolja előbb a csatornázási tervezet készítették el és azután a szükségesség sorrendjében kerüljön az kivitelre. Dr. Vásáry javaslatától tehát el nem vitatható, hogy az elsősorban a magyar közigazdaság és honvédelem egyetemes érdekeit szolgálja és csak másodsorban patrióta. Epen ezért feltétlenül alkalmas arra, hogy egy ilyen nagyszabású múnél a közhangulatot helyes irányba terelje és hogy a kivitelnél a megvalósításnak alapul szolgáljon.

December 8-tól hétfőtől kezdve minden nap

Móric Zsigmond
legszebb műve:

LÉGY JÓ

mindhalálíg

kerül színre
a bemutaton a szerző
jelenlétével a

Csokonai Színház

ban.

jegyek már várthatók a pénztárnál.

A debreceni tűzérsztyály fényes keretek között, a békebeli időkre emlékeztető hangulatban ünnepelte meg védszentje Szent Borbála nevenapját

A szép és hazafias ünnepély tábori szentmisével kezdődött, mely után külön féle mókákat s tréfás lovasbravurokat mutattak be. — Sok tűzér kapott kitüntetést és jutalmat. — Vitéz Kozma Ferenc tábornok, tűzérségi szemléző szöze a tűzerekhez.

A hagyományokhoz híven a debreceni tűzerek az idén is ünnepélyes keretek között tartották meg védszentjüknél, Szent Borbálának a nevenapját. Az ünnepély a Csapó ucai tűzéraktanyában folyt le nagy közönség részvételével.

A VI. Gábor Áron tűzérsztyály debreceni osztályrészre, mely a népszerű és kiváló katona, Bergmann Gyula őrnagy parancsnoksága alatt áll, nagy ambícióval és kedvvel készült az ünnepélyre. Minden katona a fegyelmelzettség, a kötelességtudás mintaképe.

A nagyszabású ünnepélyről egyébként az alábbiakat jelent tudósítónk.

TÁBORI MISE.

Csütörtökön délelőtt fél 10 órakor kezdte a Csapó ucai tűzéraktanyában a tűzerek védszentje, Szent Borbála-névnépe. A feldíszített hatalmas lovardában a tábori oltár előtt dr. Veszolovszky tábori esperes szentmisét celebrált. Az oltár fölött Szent Borbála képe függött, míg két oldalt a nemzeti szín drapériák előtt két ágyu állott. A szentmise alatt a 11. Bocskay honvédeknek gyönyörű énekeket adott elő Vöth Antal karnagy vezetése mellett.

A szentmise után Veszolovszky tábori esperes szép prédikációt tartott, melyet a vallásos és a hazafias érzés szinte melege fűtött át.

A prédikáció végével egyszerre csak felzendültek a hatalmas helyiségben a Himnusz fenséges akkordjai, melyet a katonák és a megjelent vendégek állva hallgatták végig.

A NAPIPARANCS.

Ezután előlépett Szász Oszkár tűzér-főhadnagy, a 6. tűzérsztyály parancsnokhelyettes segédtsztyája, aki felolvasta a napiparancsot, mely vitéz Kozma Ferenc tábornok, tűzérségi szemléző közzétette a lendőletű szép üdvözlésével kezdődött:

Kedves Magyar Tűzerek!

Védszentünk évfordulóján fogadjatok szeretetteljes üdvözlémet. Fegyvernemünk az elmúlt esztendőben teljesítő képességének olyan tanujelét adta, amely minden várakozást felülmúlt. Ilyen gyümölcsöket érlelni csak olyan fa tud, melynek törzse ép és egészséges, ágai jól fejlettek és viharállóak s gyökerei a táptalékokat a haza érdekében minden áldozatra kész, tiszta magyar szívekkel merítik.

A bennetek rejlő szellem a jövőre nézve is a legnagyobb bizakodással tölt el.

Ez a szellem drága hagyatéka a világháboruban elesett magyar tűzereknek. Megőrzése éppen olyan kötelesség, mint az örökhagyókra való hálás megemlékezés.

Magyar tűzerek! Tartsatok szorosán össze, nekünk egy a tisztességünk, egy a becsületünk, közös a hánatunk, reményiségünk és örömünk. Szent Borbála közvetítésével kérjük tőrekvésünkre és munkánkra a magyarok Istenének áldását.

A KITÜNETETT ÉS ELŐLÉPTETETT TÜZÉREK.

Szász főhadnagy ezután a napiparancsból felolvasta a kitüntetett és előléptetett tűzerek neveit. Az illető tűzér az oltár előtti szabad térségre lépett ki. Először a régen szolgáló tűzereknek

osztották ki a szolgálati keresztet. Ezután az irányzó, lövegvezetői, hajtó és mérő kitüntetéseket osztották ki (ezüst és piros bojtok), majd az írásbeli elismerésre és a pénzjutalmakra került a sor. Több mint száz kitüntetést és jutalmat osztottak szét a kiváló tűzerek között.

A napiparancs után felcsendült a Nemzeti Hírszekely, miközben a két ágyu között levő lepel lehullott s mögötte egy emelvényen impozáns élőkép tűnt elő: Szent Borbála s előtte ágyu a tűzerekkel.

AZ ITÉLŐMESTER ÉS AZ ÖRDÖGÖK BEVONULÁSA.

Közben a közönség sűrű csoportokban özönlött a nagy lovardába, ahol az előkelőségek soraiban ott láttuk vitéz Siposs Árpád altábornagyot, vitéz Felszeghy Ferenc tábornok, tűzérparancsnokot, vitéz Ghyczy tábornok, vármórkürelti főparancsnokot, továbbá a helyőrségi tisztikar tekintélyes részét, Debrecen város, a rendőrség, a csendőrség képviselőit, valamint a városi társadalmának számos előkelő hölgy- és férfitagját.

Fél 11 óra tájban Kövesdi Boér Viktor ny. tűzérsztyados, az ünnepély agilis és fáradhatatlan főrend-zójének intésére szétnyílt a közönség soraifa s a zenekar indulója mellett égő fáklyák között H. Nagy Mátyás tűzérszakaszvezető, itélőmesterrel az élükön bevonultak az ördögök. A menet tagjai olletes és vállalkozó szellemű tűzerek voltak, akik részint ördögöknek, részint porkolábsegédeknek öltöztek fel.

A különös csoport természetesen nagy érdeklődést keltett a közönség soraiban. A maszkos tűzerek helyét foglaltak egy nagy asztal mellett s ezzel kezdetét vette a hagyományoknak megfelelően Szent Borbála itélete és a fiatal tűzerek felavatása.

SZENT BORBÁLA ITÉLETE.

Az ünnepélynek ez a száma általános derűltésben tartotta a megjelent vendégeket és a katonákat H. Nagy Mátyás szakaszvezető, aki az öreg bíró maszkjában az itélőmesteri tisztet látta el, állandó derűltés közepette olvasta fel a verses idézéseket és itéleteket.

Régi szokás szerint ugyanis versekbe foglalták össze a fiatal tűzerek hibáit és erényeit s mindjárt itéletet is tartottak felettük. Az előhívott tűzérnek a bírói emelvény elé kellett térdelni s tünni kellett a büntetést, melyet az ördögnek és hóhérségedeknek öltözött bajtársak hajtottak végre — kemény borszikkakkal.

A delikvensnek természetesen igye-

keztek minél előbb kiszabadulni az ördögök és porkolábok keze közül. A színpalak mögött azonban már vártak rájuk a bajtársak s aszerint, hogy ki volt jó, rossz vagy nagyon rossz, lisztel, piros festékekkel, illetve fekete festékekkel kenték be az illetők arcát.

Ez volt Szent Borbála itélete és a fiatal tűzerek felavatása.

ÉRDEKES LOVASMUTATVÁNYOK A KASZÁRNYA UDVARÁN.

Háromnegyed 12 óra felé járt az idő, amikor az itéletet tevő furcsa társaság mókázva kivonult a teremből. Kint az udvaron már türelmetlenül toporzékolnak a lovak, amelyek ki voltak jelölve a versenyen való részvételre.

A közönség is kivonult az udvarra a friss decemberi levegőre. Az udvar közepén keresztbe volt felállítva a gát, fölötté a kifüggesztett zsinóron kolbáscsok csüngtek.

Mikor azután a közönség és a katonaság elhelyezkedett az udvaron, megkezdődtek a lovasmutatványok, melyek több humoros számból állottak.

Az első volt a gyorsnyergelés. A lovasok szörén ülték meg a lovukat, majd az udvar másik végébe vágatva, gyorsan felnyergeltek. Amelvik leghamarabb készült el a nyergeléssel és lért vissza a kiindulási oldalra, az lett a győztes.

A székfoglalás szintén nagyon érdekes volt. A lovasok vad galoppban vágattak keresztül az udvaron, átugratva a gátat, majd visszatérve, leült az oda helyezett székre.

Hasonlóan humoros és érdekes számok voltak a szabinók elrablása, a vízfordás és a kolbásztépés című számok. Itt is az egvéni ügyesség és fűrgesség volt a döntő.

A nyertes tűzerek humoros díjakat kaptak. Így például asztalnagyságu kenyeret, hatalmas kolbászt és disznósajtot stb.

Érdemesnek tartjuk megemlíteni, hogy a lovasmutatványokban résztvevő tűzerek fiatal, kezdő lovasok voltak ugyan, de olyan ügyesen dolgoztak, hogy minden dicséretet megérdemelték.

A RENDEZÉS.

Ennek a nagyszabású ünnepélynek a megrendezése minden tekintetben mintaszerű volt. Ezért az érdem legelső sorban Kövesdi Boér Viktor ny. tűzérsztyados érdeme, akinek mindenre és mindenkire volt gondolja, figyelme. E kitünő és páratlan agilitású katona mellett elsőrendű segítő társ volt Kisfaludy Mihály emléklapos tűzértiszt, aki nemcsak a rendezésben vett tevékeny részt, de ő írta meg a sok ked-

vességgel és szellemmel fűszerezett verses itéletet, melyben az összes fiatal tűzerek hibái és erényei fel vannak sorolva tréfás hangon és rímekben.

Kövesdi Boér és Kisfaludy mellett természetesen úgy a tiszt, mint az altiszt, kar teljes odaadással működött közre, hogy Szent Borbála ünnepe a békebeli tradícióknak megfelelően sikerüljön. Ezt a törekvésüket a legteljesebb mértékben valóra váltották amennyiben a tűzerek védszentjének 1930. évi ünnepe valóban a békebeli hangulatot varázsolta néhány órára vissza.

SZENT BORBÁLA LEGENDÁJA.

Érdeklődésünkre Kövesdi Boér sztyados részletesen ismertette Szent Borbála legendáját.

Szent Borbála előkelő uri családból származott, akit a hitéért máglyahalálra ítélték a rómaiak. Már ott állott a máglyán s körülötte tüzes lángok csaptak fel, amikor az angyalok magukkal ragadták a mennybe.

Azóta mindazok, akik tűzzel dolgoznak, Szent Borbálát tartják védszentjüknél. Ő a harangöntők védszentje is, akik szintén tűzzel dolgoznak s akiknek sorából az első tűzerek rekrutálódtak. Régen ugyanis nem voltak katonailag megszervezett tűzerek. A várurak, a fejedelmek háboru vagy ostrom esetén leszerződötték a harangöntőket, akik a harangokat átöntötték ágyukká s az ágyukat és a szolgálókat jó pénzért áruba bocsátották.

A tűzerek ősei tehát tulajdonképpen harangöntők céhbeliek voltak és csak kétszáz-kétszázötven éve számítanak a rendes hadsereghez.

LÖNCS A TISZTIÉTKEDZÉBEN.

Déli 12 órakor a lakatnyó tisztjé kezdetében a megjelent vendégek részére löncs volt, melyen a 6. honvéd tábori tűzérsztyály parancsnoksága páratlan szivességgel házigazdának bizonyult. A vendégek a legjobb hangulatban töltötték az időt. Majd tánclemezket tettek a gramofonra s megkezdődött a tánc.

A vendégek nagy része még a késő délutáni órákban is együtt maradt.

Ez az ünnep nagyon alkalmas volt a bajtársi érzés és az összetartozandóság növelésére és fejlesztésére. Mutatja ezt az a körülmény is, hogy csütörtökön számosan látogattak el a Csapó uca végén lévő tűzéraktanyába azok, akik a világháboruban mint tartalékos tiszt, altisztek vettek részt. Jól esett nekik a régi és az új bajtársakat látni.

Délután volt ugyanis a tűzerek műkedvelő előadása a lovardában. Ezután is mindenki ambícióval és tehetségesen játszott.

Szent Borbála ünnepét az Angol Királynőben rendezett bankettel fejezték be.

TAVASZ A TÉLLEN.

Gyönkön és környékén a legutóbbi napokig teljes nyárias volt az időjárás. A tömegesen virágozó ibolyák fölött a déli órákban fehér és sárga lepkecsaládok röpködtek. A duzsi hősök emléke körül ültetett piros violák úgy nyilottak és illatoztak mint szeptemberben. A gazdák aggodalommal látják ezt az időjárást, mert a vetés tulságos buján fejlődött, és akár hó nélkül, erős fagyás, akár hosszú ideig tartó igen vastag hótakaró kárt tehet benne.

Elit étkezde

Kert-mozi udvarban.
Ott enni élvezet.
1 ebéd 4 fogás P. 1.10

Névnapi, esküvői, alkalmi hasznos

alpacca és chinaezüst

ajándéktárgyak

nagyválasztékban

Tóth Gyula vasüzletében

Városház-épület.

400 taggal alakult meg csütörtökön a Tiszántúli Szépmíves Céh

A nagyszabású kulturális céh elnökéül, egyhangú lelkesedéssel dr. Baltazár Dezső püspököt választották meg.

BALTAZÁR PÜSPÖK: „A TISZÁNTÚLI SZÉPMÍVES CÉH A SZÉPMŰVÉSZETEK SZENT ÁLDOZÁSAIVAL SEGIT ÖSSZEKÖTNI A NAGY MAGYAR MULTAT ÉS A NAGY MAGYAR JÖVŐT”.

Csütörtökön délután hat órakor tartotta a Tiszántúli Szépmíves Céh az alakuló közgyűlést a Városháza közgyűlési termében.

Írók, művészek, tudósok és érdeklődők nagy számmal jelentek meg. — Csobán Endre főlevéltárnok a közgyűlést a Nemzeti Hírszolgálat elnökével közösen nyitja meg és javasolja a közgyűlésnek, hogy az elnöklésre dr. Baltazár Dezső püspököt kérjék fel. A közgyűlés a javaslatot nagy lelkesedéssel elfogadta.

BALTAZÁR PÜSPÖK BESZÉDE.

Ezután dr. Baltazár Dezső elfoglalta az elnöki széket és a következő nyilatkozattal megnyitotta a közgyűlést:

Kedves közönség!

Amint a hírlapokban megjelent felhívásból tudni méltóztatnak, a Tiszántúli Szépmíves Céh megalakítására jöttünk össze. Már maga a címjelzés mutatja, hogy itt valami történelmi folytonosság megszakadt fonálának az újrafelvételére, újra összekötése készült, valami történelmi felelősségmutatja azt is, hogy itt a tiszántúli érzet követeli a tettek mezejét. De különleges magyar lélek kívánja átvenni a művészet birodalmát s azt rendszeres műveléssel termékeny üzemből tartani.

Lehetnek, akik aggódó kételkedéssel teszik fel a gátló kérdést, hogy micsoda jogosultsága van a művészeti megmozdulásnak most, amikor a kenyérgondok súlyos gondja tördeli napról-napra a lélek szánvát? Hogyan illik a művészet ünnepi díszére a nyomorúság hétköznapjaihoz? E kérdésekre nem nehéz megfelelni. Az élet tartalmából és az ember alaptermészetéből adjuk meg a választ. Az élet formából és lényegéből, eszményekből és valóságokból áll. Az ember alaptermészetében mindegyik iránt elfojthatatlan szükségérzet él. A szükségérzet meg van a legkezdetlegesebb egyediségében is. Ugyebog a kultúrának csak a fokozatok kiképzése a feladata. Még a legtermészetibb ember sem elégszik meg azzal, hogy a lakóhelye csak menedéket, a ruhája csak meleget ad. A lényeg, a valóság, a hasznos mellé odaülleszt valamit a formából, eszményből, szépségből, művészetből, hogy kielégítse magasabb, lelki szükségérzetét. Nem törvény nélkül rendezte azt az Isten, hogy a legszegényebb vetéseket árasztja el piros és kék virág tengerével a tavasz pompája és hogy a bereknek versenyfutó dalnok a legszürkébb ruházatú madár.

A hasznos és az anyag a testhez, az eszményi és a művészet a lélekhez tartozik. A lélek pedig feljebb való a testnél. Tehát nincs az a hely és idő, nincsenek olyan korok és viszonyok, amelyekben indokolt és jogosult volna elnyomni, megölni a lélek eszményei iránti szükségérzetét, sőt állíthatjuk, hogy a sors legalátaposottabb időben és helyein van az eszmények emelő hatására legnagyobb szükség.

Ami napi, helyi, lelki különleges anyag s erő a művészetek ágazataiban a Tiszántúlon s ennek befogadó és kiárazó szellemi középpontjában, — Debreczenben a történelem folyamán kialakult és összegyűlt, annak értéktermelő felhasználásáról és foglalkoztatásáról rendszeresen gondoskodni kell. Erre vállalkozik a tervbe vett Tiszántúli Szépmíves Céh, hogy a szépművészetek szent áldozásaival segítsen összekötni a nagy magyar múltat és a nagy magyar jövőt.

A hatalmas megnyitó beszédet, — amely hisszük, hogy úgy történelmi, mint irodalom és művészettörténelmi szempontból kiinduló határkövet jelent a Tiszántúlnál, de távolabb az egész magyarság kultúrelméletében, — a közgyűlés színi nem akaró lelkesedéssel fogadta.

Baltazár püspök feltette a kérdést a megjelenteknek, hogy kívánják-e tehát a Tiszántúli Szépmíves Céh megalakítását? A lelkes és igenlő válasz után az alakuló közgyűlés jegyzőkönyvének vezetésére Nagy József tanárt, hitelesítésre pedig dr. Kovács Andor egyetemi tanárt és dr. Tatay Zoltán városi tanácsnokot kéri meg. — Azután felkéri Csobán Endre főlevéltárnokot, hogy tegyen jelentést az előkészítő bizottság jelentéséről.

CSOBÁN ENDRE BESZÉDE.

Csobán Endre engedelmet kért a közgyűléstől, hogy mielőtt jelentését megteszi, a maradandó hatású megnyitó beszédhez válaszképpen néhány gondolatot fűzhessen.

— A csüggedt ember — úgy mond — a kezében levő fegyvert sem tudja felemelni a maga védelmére. Ellenben az élni akaró, az út göröngyéből is fegyvert formál, a legkisebb vakondtúrát is fedezékül használja és nem adja meg magát addig amíg a koporsó fedelét rá nem szegezik.

— Az az író és művészgárda, amely a Tiszántúli Szépmíves Céh gondolatát felvetette és a mai napon a megalakulásig vitte, ezzel az egyetlen tétivel megmutatta, hogy nem a csüggedtek és a halni készűlők, hanem a bátrak, az élni akarók, a koporsó fedelét is visszafeszítők sorába tartozik.

— A Tiszántúli Szépmíves Céh működését egyetlen mondatban így lehetne kifejezni, hogy az nem más, — mint ennek az alföldi léleknek megismeretése s jogaihoz való juttatása egy új, igazságos értékelés révén. Ez az alföldi lélek eddig Arany Jánosban, Petőfi Sándorban, Csokonai Vitéz Mihályban, Benczur Gyulában, Tisza Istvánban s még jó néhány hasonló izzású magyarban teljesítette ki magát s reméljük, hogy a múltban ilyen dúsán termő méhe a jövőben sem fog terméketlenül maradni.

Ezt az igazságot fogjuk a fülébe harsogni mindazoknak, akik szívesen felejtik el a legvilágosabb történelmi tényeket.

De hirdetniünk kell egy ezzel kapcsolatos másik igazságot is. A világháború folytán elvesztettük a hegyeket és az Alföldről telik ki csaknem az egész ország. Meg kell tehát tanulnunk, mint igen fontos tantárgyat mindenki-vel, hogy ettől az alföldi lélektől függ a magyarság jövő sorsa és aki ezt kibebizítja, a jövőendő reményességét tépázza és elsősorban a revízió gondolatát veszélyezteti. Nem akarom idézni azt az elcsépelet frázist, hogy Debrecen kulturális központja tegyük. Debrecen nem kell kulturális központtá tenni, mert már az. Az a baj csak, hogy ezt az igazságot maguk a debreceniek akarják legutóljára elismerni. Debrecennek olyan értékes művész- és írógárdája van, amellyel egy német vagy francia város nemcsak országos hírt, hanem ezrekre menő idegenforgalmat és milliókra menő hasznot szerzene magának.

Nem költjük le magunkat egyetlen művészi irány, egyetlen költői iskola, egyetlen tudományos hipotézis mellett sem. Tiszteletben tartjuk a nemzetkultúra hagyományait, de nem

fogjuk hallatlanná tenni az új gondolatok szárnyasapásait. Nem zárjuk be kapuikat a legmodernebb irányok előtt sem, ha azok egészségesek, de meg akarjuk magunkat óvni a túlzásnak, az extravaganciának, a mániakusságnak mindenféle fajtájától. Két feltételünk van mindenkivel szemben, aki ebben az egyesületben dolgozni akar. Az első: a művészetek tisztá, önzetlen szeretete, a második annak tudomásul vétele, hogy mi mindig, minden körülmények között és mindenütt magyarok akarunk maradni; magyarok minden szenvedésen, minden nyomorúságon, minden könnyön és minden halálon át utolsó lehetünkig.

Ezután jelentette Csobán Endre, hogy a Tiszántúli Szépmíves Céh gondolatát még ez év májusában Pálnagy Zsigmond festőművész és dr. Szalacsi Rácz Imre író vetették fel. A megbeszélésre először kb. negyven író, *művész, tudóst hívtak egybe, akik az előkészítésre bizottságot küldtek ki. Az előkészítő bizottság kidolgozta az alapszabályokat és előkészítette a közgyűlést. A bizottság munkájában résztvettek dr. Pap Károly, P. Nagy Zoltán, Juhász Géza, Pálnagy Zsigmond, dr. Szalacsi Rácz Imre, Benke Tibor, Buchwald Andor, Debreczeny Tivadár, dr. Fényes Jenő, Székely Andor, Benyovszky Pál, Varga Ilona, Csűrös Ferike, Marschalkó Lajos. A bizottság üléseit mint elnök Csobán Endre vezette.

Előadó javasolja, hogy az alakuló közgyűlés Pálnagy Zsigmond festőművésznek és dr. Szalacsi Rácz Imre írónak a Céh megalakításának gondolatáért köszönetét fejezze ki és azt a jegyzőkönyvben örökíttesse meg.

Dr. Baltazár Dezső kérésére a közgyűlés ehhez nagy lelkesedéssel hozzájárul és az előkészítő bizottságnak is köszönetet mond működéséért.

Baltazár elnök felkérésére az alapszabálytervezetet Pálnagy Zsigmond olvassa fel, melyet a közgyűlés egyáltalánosságban, mint részleteiben egyhangulag elfogad.

A TISZTIKAR MEGVÁLASZTÁSA.

Baltazár elnök kérésére ezután a tisztikar megválasztására az előkészítő bizottság nevében Csobán Endre tesz javaslatot, amelyet a közgyűlés egyhangú lelkesedéssel elfogad.

A Céh megválasztott első tisztikara tehát a következő:

Elnök: Dr. Baltazár Dezső, a tiszántúli ref. egyházkerület püspöke.

Társelnökök: Ady Lajos tan. ker. főigazgató, P. Nagy Zoltán zeneiskolai igazgató, Oláh Gábor író, dr. Orsós Ferenc egyetemi tanár, dr. Pap Károly egyetemi tanár, dr. Várány István polgármester.

Ügyvezető elnök: Csobán Endre városi főlevéltárnok.

Alelnökök: Borsos József műszaki tanácsnok, Kardoss Géza szinigazgató, Térey Sándor író, Zsigmond Ferenc egyetemi rk. tanár.

Ügyvezető alelnök: Dr. Fényes Jenő ügyvéd.

Főtáskár: Dr. Nagy József tanár.

Táskák: Benke Tibor író, Debreczeni Tivadár szobrászművész, Halassy Mariska színművész, Pálnagy Zsigmond festőművész, Varga Ilona iparművész.

Szerkesztő: Dr. Szalacsi Rácz Imre író.

Háznagy: Buchwald Andor Máv. főintéző, író.

Irodaigazgató: Székely Andor szerkesztő.

Könyvtárosok: Thury Levente szerkesztő és M. Csűrös Ferike iparművész.

Pénztárosok: Dr. Diószeghy Mihály református lelkész és Kelemen Géza tanár.

A VÁLASZTMÁNY.

Választmányi tagokul a Céh mintegy 400 beiratkozott tagja közül a közgyűlés egyelőre a következőket választotta meg: dr. Benedek László egyetemi tanár, Benyovszky Pál író, vitéz dr. Besenyey Lajos főgimn. igazgató, Darukóné Simonffy Irén zenetanár, dr. Ecsedi István muzeumigazgató, dr. Hankiss János egyetemi tanár, Hoór-Tempis Erzsébet zenetanár, Hócht Margit zenetanár, dr. Hüttl Tivadár egyetemi tanár, dr. Juhász Géza tanár, dr. Kardos Albert ny. gimn. igazgató, vitéz Kolosváry-Borcsa Mihály főszerkesztő, dr. Kovács Andor egyetemi tanár, dr. Liszt Nándor szerkesztő, dr. Lukács József gimn. igazgató, Lőfkóvits Arthur tb. muzeumigazgató, Laky László KIE titkár, dr. Milleker Rezső egyetemi tanár, dr. Nagy Sándor főgimn. tanár, dr. Oláh Béla idegenforg. irodaigazgató, dr. Rickl Antal nagykereskedő, Sesztina Jenő nagykereskedő, Szabó Emil zenetanár, dr. Székely Gyöngy (Hajdudorog), Timár Ilia színművész, Thuróczy Gyula színművész, dr. Tankó Béla egyetemi tanár, Törőné Korpássy Mária tanítónő, dr. Zoltai Lajos ny. muzeumigazgató és Zivuska Andor Máv. titkár.

A megválasztott tisztikar nevében Baltazár Dezső mondott meleghangú köszönetet a bizalomért és tett ígéretet az egész tisztikar nevében, hogy a megválasztottak minden erejükkel az immár megalakult Tiszántúli Szépmíves Céh eszményi célját fogják szolgálni. A lelkes, keretelben impozáns, kulturtörténelmünkben nagyjelentőségű közgyűlés a Himnusz eléneklésével ért véget.

A Tiszántúli Szépmíves Céh tagjai mindaddig, míg az alapszabályok belügyminiszeri jóváhagyást nyernek és a Céh hivatalos működését is megkezdheti, minden csütörtökön este hat órától kezdődően a Gambinus különtermében találkoznak. (—c.—r.)

BUDAPEST. 9.15: Gramofonhangverseny. — 9.30: Hírek. — 9.45: A hangverseny folytatása. — 11.10: Vízállásjelentés. — 12.00: Déli harangszó az egyetemi templomból, időjárásjelentés. — 12.05: A Mándits szalonzenekar hangversenye. — 12.25: Hírek. — 12.35: A hangverseny folytatása. — 1.00: Időjárás- és vízállásjelentés. — 2.30: Hírek, élelmiszerárak. — 3.00: Piaci árak. — 3.30: Szent Borbála. Vitéz Vincze András ezredes előadása. — 4.00: Az iskolánkivüli népművelés rádióelőadása. — 4.30: Időjárás- és vízállásjelentés. — 5.10: A földművelésügyi minisztérium rádióelőadássorozata. Székács Elemér: Időszéri gazdasági tanácsadó. — 6.00: Lendvai István előadása: 1. Színház. 2. Versek. — 6.30: Az Operaház tagjaiból alakult zenekar hangversenye. — 8.05: Telehold Istambul fölött. — 8.15: Békeffest. — 8.20: Ügetőversenyeredmények. — 8.30: Wehner Géza orgonahangversenye a Zeneművészeti Főiskola nagyszínházban. Kísér: a Székesfehérvári Zenekar. — Utána: Időjárásjelentés, hírek. — Majd: Magyar Imre cigányzenekarának hangversenye.

Tenniszflanel métere 66 fillér
Kontsek Divatáruházában.

Érdekes adatok

Sokszor foglalkoztatja mostanában az elemi iskolai köröket az a miniszteri rendelet, hogy az egyes elemi osztályokban legalább 60 növendéknek kell lenni, mert ha kevesebb a létszám, akkor a megüresedő állásokat nem engedni beöltetni a miniszter. Különösebben a református elemi iskolákkal szemben állították fel mostanában ezt a tételt, holott itt az átlagos létszám 45 körül van Debreczenben. De egyes helyeken 70 fele is jár. A többi jellegű városi elemi iskolák létszáma általában 40 alatt van a belsőségen.

Érdekes adatokat kaptunk most az ország különböző részeiből erre vonatkozólag. Veszprémben 35—36 Szegeden az állami iskolában 36 — a róm. kath. iskolákban 37-es a létszám. És ami nagyon fontos: a szegedi iskoláknál 1930 január hó elején töltött be megüresült állásokat. Hasonló létszámok vannak az ország különböző városaiban is. Hogy aztán miért kell éppen Debreczenben a ref. iskolákkal szembeszögezni a 60-as létszámot, azt nehéz megérteni.

De nem értjük azt a kijelentést sem, melyet egy buzzó pedagógus tett egyik gyűlésen, hogy t. i. 67—68 gyermek egy osztályban nem létszám, de 130—140 növendék, az már létszám. Ezt mondták 1930-ban Debreczenben!

Mi szülők azonban más véleményen vagyunk, mert tudjuk azt, hogy 35 gyermek mellett éppen kétszerannyit foglalkozhatik a tanító egy-egy tanulóval, mint 70 mellett. — Természetesen az eredmény is más lesz: éppen kétszer akkora. Hát még ha az egészségügyi követelményeket is számításhoz vesszük pl. a levegő milyenségét 35—70—130 létszámú tanteremben? Ez pedig a gyermek életére óriási hatással van.

Mi szülők az egészséget és a tudást a legnagyobb kincsnek tartjuk gyermekeinknél. Ugy gondoljuk, hogy a debreceni ref. gyermekeknek is joguk van ugy az egyikhez, mint a másikhoz.

Református.

—oooOooo—

TANDIJKEDVEZMÉNYT KÉRNEK GYERMEKEIKNEK A SEGÉDHIVATALI TISZT- VISELŐK.

A kultuszminiszter egy olyan rendeletet adott ki, amely többek között a közalkalmazotti tandíjkezdvényeket is korlátozta. A segédhivatali tisztviselők országos szövetsége most memorandumot juttatott el a kultuszminiszterhez, amelyben tandíjkezdvényt kérnek gyermekeik számára azon segédhivatali tisztviselők, akik havi 84—120 pengőből kénytelenek megélni. Rámutatnak arra, hogy az olyan családok gyermekei, amely családok ilyen jövedelemből tartják fenn magukat, önhibájukon kívül iskolai bizonyítványukban sokszor nem tudják az „általános jó” eredményt elérni, mert a nyomasztó gondok nemcsak a szülők, de a gyermekek idegrendszerét is felőrlik. Eppen ezért azt kérik, hogy az elégséges bizonyítvány segédhivatali tisztviselők gyermekeinek is adja meg a kultuszminiszter a tandíjkezdvényt.

Orát, ékszeri Kronosznál - kedvére mindent megtalál. - Piac-u. 69.

A francia kormány lemondott

A szenátus 8 szavazattöbbséggel elvetette a bizalmi indítványt és ezután Tardieu rögtön beadta a kormány lemondását.

Páris, dec. 4. A szenátus ma esti ülésén 147 szóval 139 ellenében elvetette a kormány részéről benyújtott bizalmi indítványt és 8 szavazattöbbséggel a rendes napirendi indítványt fogadta el.

Páris, dec. 4. Tardieu miniszterelnök a szenátusban történt szavazás után a belügyminiszteriumba ment és megfogalmazta a lemondó levelet. Dummergue elnök elfo-

gadta a kormány lemondását, köszönetét fejezte ki eddigi működése felett és felkérte a kormány tagjait, hogy fejezzék be a folyó ügyeket.

Poincare kijelentette, hogy ha az elnök őt hívna a kormány élére, énytelen volna visszautasítani az ajánlatot. Hozzáfűzte, hogy a válság hosszúnak és nehezen megoldhatóknak ígérkezik.

A román iskolakönyvek vérvívó törtelmes szörnyetegeknek mondják a magyarokat

Panaszt tett az erdélyi magyarság a Népszövetségnek, a gyalázkodó könyvek miatt.

Többször szó volt már arról, hogy a román közoktatásügyi minisztérium által aprotált és engedélyezett román nyelvű iskolakönyvek tele vannak gyalázatos és bornirt történelmhamisításokkal. Ezek az iskolakönyvek, melyekből a román diákok az első történelmi ismereteiket merítik, *vérvívó törtelmes szörnyetegeknek írják le a magyarokat*. A román elemi iskolás tanulók az olvasókönyveik, történelem- és földrajzkönyveik alapján a magyarokról ezt a képet alkotják maguknak:

»A magyarok olyanok, mint a majmok, vagy a kőbor ciaányok. Fejük nagy, szemük kicsiny, orruk tompa, hosszú, lefogó kezük van. Vadállatokhoz hasonlítónan ordítanak, levágják ellenségeik fejét, abból kupát készítenek és vért isznak. Kivágják ellenségük szívet, feldarabolják, megeszik és utána vért szüröcsölnek. A magyarok undorító és vad nép, rabláncra fűzték az erdélyi román testvéreket, vezetőiket megölték, pedig a civilizáció első elemeit a románoktól tanulták.»

Ez csak halvány vázlata mindannak, ami összeszedhető a román minisztérium pecsétjével engedélyezett iskolakönyvekből. Ezek a könyvek a tiltakozások ellenére még ma is forgalomban vannak, az összes könyvkereskedésekben árusítják és minden román diák iskolatáskájában ott találhatjuk.

A magyar párt az új iskolai szövegek kezdetén részletes memorandumban sorra felsorolta a lélekmérgező iskolakönyveket és panasz formájában eljut-

tatta a Népszövetséghez a memorandumot.

A magyar pártot az az elgondolás vezette a panasz beadásakor, hogy ha a közoktatásügyi minisztérium nem tudja, vagy nem akarja megszüntetni a román diákság gyalázatos lélekmérgezését az uszító iskolakönyvek betiltása útján, akkor a nemzetközi fórum illetékes az ügy további elbírálására.

A Népszövetséghez eljuttatott panaszt még szeptember utolsó napjaiban nyújtották be Genfben, úgy hogy a tavasszal beadott névelmezés ellen benyújtott memorandummal együtt jelenleg két memorandumuk fekszik a Népszövetség előtt az erdélyi magyarságnak.

A napokban érkezett meg a bukaresti közoktatásügyi minisztériumból a Népszövetség titkárságának átrafa, amelyben megküldi a magyar párt beadványának másolatát, hogy a közoktatásügyi minisztérium adjon választ a magyar panaszra.

A miniszteriumban most lázasan dolgoznak a válasziraton, de tekintettel arra, hogy a beadott két panaszirat kevés kivétellel felsorolja majdnem az összes iskolai sérelmeket és így a miniszteriumnak hatalmas anyagra kell választ adni, lehetséges, hogy a Népszövetségtől a válasz megküldésére haladékat fog kérni, ami azt jelenti, hogy a januári népszövetségi ülés alkalmával még bajosan kerül tárgyalásra a magyarok által benyújtott panaszirat.

NÉHÁNY SZÓ A MAGYAR TURISTA EGYESÜLET AMATŐRFÉNYKÉP KIÁLLÍTÁSÁRÓL.

A Magyar Turista Egyesület debreceni osztálya nov. 16—23-ig a Dérymuzeumban rendezte meg első amatőr fényképkiallítását, mely kiállítás élénk érdeklődést váltott ki úgy az amatőrök, mint a nagyközönség köréből. A debreceni és vidéki amatőrök hatalmas anyaggal léptek a nyilvánosság elé, ami érthető is, mert Debreczenben ez volt az első kiállítás.

Impozáns látvány volt a két kiállító terem 750 drb szebbnél szebb képpel. Itt láttuk a kezdő 9 éves gyermekeket, a kész öreg amatőrt, egyforma lelkesedéssel dolgozott mindenki a kiállítás sikeréért.

Bár e lap már megemlékezett a kiállítókról, de utólag is külön dicséretet érdemel a négy gyermek amatőr, a 9 éves Bornemisza Adorján, a 12 éves Szele Tibor, Nánássy Tibor és a 13 éves Tóth Zoltán. Képeik felveszik a versenyt egy-egy erősebb amatőrrel

is. E kiállítás sok sikert hozott az amatőröknek, ha van, mert van elégedetlen, azt üzenem, mindenki első nem lehet s ha ma az utolsó volt is, ne csüggedjen, ambícióját ne veszítse el, hanem dolgozzon, hogy a legközelebbi összecsapásnál mint győztest üdvözölhessük, úgy mint amilyen szintén üdvözlőn a kiállítók nevében dr Skutta Árpádot, a kiállítás első amatőrijét.

S most, amikor a kiállítás bezárt a kapuit, a rendező hölgyeknek és uraknak hálás köszönetet mondok, fáradságot nem ismerő nagy munkájukért. — Ugyis a MTE debreceni osztálya vezetőinek, kik a kiállítással minket amatőröket közelebb hoztak egymáshoz. Isten segítségét kérem további nagy munkáikra.

Kedves amatőrös társaim üdvözöl mindnyájukat a legközelebbi viszontlátásra a debreceni amatőrfényképszek otthonában

Debreczeni Lajos,

—oooOooo—

Kötött kosztüm 29 pengő
Kontsek Divatáruházában.

INDIÁNT JÁTSZOTT, MERÉNYLETET KÖVETETT EL ES AGYONLÓTTE MAGÁT.

Berlinből jelentik: Dahlemben egy egyetemi tanár villájában, egy tizenégy éves fiú meglátogatta a professzor feleségét. A fiatalkorú tettes, amikor látta, hogy a menekülés útját elvágták szívenlőtte magát. A fiút Rosenberg Hansnak hívják és VI. gimnázista tanuló volt. Három nappal ezelőtt eltűnt atyjának, Rosenberg birodalmi tanácsosnak a házából. A fiú, — aki nagyon fantasztikus hajlamú volt, mikor a szülői házból elszökött, egy indiai jelmezt vitt magával és elcsente atyja íróasztaláról a pisztolyt a hozzávaló töltényekkel.

Karácsony előtt, ha készpénzzel vásárol, olcsó árámból 10 százalék engedményt adok. — Mentze Henrik Piac utca 38.

A nátha legjobb gyógyszere

Bécsből jelentik: Egy bécsi professzor évekig tartó megfigyelés és kísérletek után különös gyógyítási módot tanácsol a nátha ellen. Bár a nátha egyike a legártalmasabb betegségeknek, de viszonylag kellemetlen, különösen annál, aki sokszor kapja meg. Bier professzor tanítása szerint, ha a legkezelebbes stádiumban veszi észre az ember a náthát, elejét veheti a bajnak: egy csepp orvosság. Még pedig elég közismert orvossággal, a jódtinkturával. Ha kezdődik a nátha és az ember már érzi azokat az apró kellemetlenségeket, melyek torkában, orrában jelentkeznek, gyorsan tegyen egy csepp jódtinkturát egy pohár vízbe és egy hajtásra igya meg ezt az egyszerű orvosságot. A nátha nem fejlődik tovább, sőt elmúlik. Fenios, hogy a kellő pillanatban indítsa meg a rohamot az ember a kezdő nátha ellen, mert később már nem használ ez a varázsszer. Egy bonni orvos, a müncheni orvosi hetilapokban nagy cikket írt erről a gyógyítási módszerről, ő azt mondja, hogy azelőtt éveken át náthában szenvedett, szinte hatheftenként jelentkezett állandóan ez a kellemetlen betegség. Mikor Bier professzor módszerét olvasta, rögtön megkezdte az egyszerű szer alkalmazását. Nála kitűnő hatással volt a jódtinktura. A jódnak ezt a különös hatását homeopátiás gyógyító hatásra vezetik vissza. A két orvos ajánlja, hogy ezt az egyszerű, szinte háziszert próbálja ki mindenki.

Selyem-sál 2 pengő
Kontsek Divatáruházában.

A ROMÁNOK EGYMÁSKÖZTI KEDÉLYESKEDÉSE

»Diplomáciai tetvek« cím alatt feltűnően lesújtó bírálatot mond a varsói román követségről a Curen-tulben Romunulu Dianu. A Curen-tul kiküldöttje Varsóban járt, hogy a Dancingi korridorról közelebbi adatokat tudjon meg, de egy teljes hétig hiába járt fel a román követségre, ott egyetlenegy embert sem talált. Világ szegényére így aposztrofálják egymást a bukaresti urak.

Ló propaganda — idegenforgalmi propaganda

A legutóbbi idegenforgalmi beszámolóban olvastam, hogy itt Debrecenben, a nagy idegenforgalmu városokban meghonosított és oly kitünően bevált autocarok helyett ötfős fogatokat akarnak rendszeresíteni. Miután ezt az eszmét nagy lelkesedéssel üdvözölöm, szeretném ezzel kapcsolatban úgy az illetékesek, valamint városunk közönségének a figyelmét a „lovakkal” való propagandára felhívni.

Erre elsősorban, mint aki az idegenforgalmi propagandával állandóan foglalkozom, azonkívül úgy is, mint ló-barát, érzem magamat indítottatva.

Ugy Budapestén, mint már sok vidéki városban is, különösen a Szt. Imre évvel kapcsolatban igen nagy mértékben fejlődött az idegenforgalmi propaganda. Városunk is rájött végre arra, hogy mily óriási fontossággal bír az országunkba látogató idegenek Debrecenbe való irányítása és az itt való kalauzolásunk, elég későn ugyan, de mégis talán jókor. Azért mondom, hogy elég későn, mert hisz tudvalevő, hogy éppen Debrecen volt Budapest után a második város, ahová már jó néhány évvel ezelőtt is a legtöbb idegen eljött a Hortobágyot megnézni. Most, hogy Európában általános lett a turista invázió és hála Istennek, Magyarországot is felfedezték, nagy versengés indult meg a Budapestről vidékre irányítandó idegen tömegek csábítására. Debrecen ebben kivételesen szerencsés helyzetben van. Mint elsősorban idegeneket vonzó erővel, a Hortobágyval rendelkezik, de maga a város, híres Bika szállójával, egyetemi klinikával, a Déri muzeummal, csinosan parkirozott főterével, a Nagyerdővel, na meg a Bundával, — igen nagy idegenforgalmi propaganda-értékekkel bír.

Az idegenforgalmi propaganda jelenleg a város által is kitünően kezelve van, de úgy látszik, ezen a téren több áldozatra volna szükség, mert a városi idegenforgalmi szerv kibővítése elsősorban fontosabb volna. Már eddig is beigazolódott, hogy az idegenforgalomra szánt összegek igen jó befektetések voltak.

Világos, hogy éppen a vidéki városok versengése miatt a propagandát állandóan fokozni kell és lassanként igen sok tényezőt teljesen az idegenforgalmi célok szolgálatába kell állítani. En most elsősorban a lóról akarok ilyen szempontból írni.

Manapság, a motorok világában, a ló, mint közlekedési eszköz, fokozatosan kiszorul, de amilyen mértékben onnan kiszorul, talán ugyanolyan mértékben terjed el mindjobban a sportban. Sokan el sem hiszik talán, hogy a nagy Nyugaton — de különösen Németországban, ahol pedig, mint tudjuk, rengeteg az autó, — a lovassport óriási mértékben fejlődik. Ez sok szempontból igen érthető és természetes is, hisz az az autójában tespedő városi ember is vágyódik egy kis testmozgás után s így a lósportnál keresve sem talál külön, testre és lélekre egyaránt egészséges, üdítő hatású mozgást. Csonka országunk egyik fő exportcikke ma kétségtelenül a ló. — Köztudomású dolog, hogy ugy katonai célokra, valamint az összes ló-sportokra egyaránt kiválóan alkalmas magyar lovat nemesek a szomszéd államok, de távolabb eső országok megbízottai is állandóan s nagy mennyiségben vásárolják. Debrecen és vidéke hatalmas lótenyésztésével ezen a téren is vetekedik az ország bármely részével és éppen a „Nónius” az a fajta ló, amely egy katonai célokra, mint az összes ló-sportoknál is a leginkább megfelelő.

Adva volna tehát így, hogy miért lehet, sőt miért kell a lóval való propagandát az idegenforgalmi propaganda szolgálatába beállítani. És adva van egyszerűsággal az is, hogy sok idegenforgalmi értékünk állandó és fokozott propagálása mellett még mivel tudunk más vidéki város propagandájával a legkönyebben versenyezni. De a legna-

gyobb gondokkal küzdő mezőgazdálkonk is segítünk és kiváló felesleges kőanyagának a megfelelő áron való eladását is így tudjuk a legjobban előmozdítani. Hogy ezt a célt hogyan tudjuk leginkább elérni, arra vonatkozólag szeretnék az illetékeseknek néhány javaslatot szolgáltatni.

Ahogy az idegenforgalmi propagandát is nagymértékben szolgálják a nagy alkalmak rendezéseivel, úgy a lópropagandát is elsősorban a nagy alkalmak, mint lókiállítások, ló- és lovasversenyek, valamint a fogatversenyek, diszfelvonások rendezése — szolgálják. Az eféle alkalmak rendezésére a Mezőgazdasági Kamara, a katonaság és a lovaregylet a leginkább hivatottak.

Az idegenforgalmi ötfogatok rendszeresítése is éppen a lópropaganda szempontjából elsőrangú gondolat, — úgyis mint debreceni specialitás. Ezzel kapcsolatban legyen szabad felhívnom az illetékesek figyelmét arra, hogy nem lesz elég az, ha pl. a városba érkező idegeneket a remélhetőleg kitünően összeállított ötfogatokon a vasútállomásról elegánsan, mondjuk, hogy lókiállításra kocsiztatjuk ki, mert a lókiállításra érkező idegenekről feltételezhetjük, hogy szakértői szemmel fogják meglátni úgy az állomásonál ténfegő, mint a városban mindenfelé bukácsoló rossz, vak és sánta lovakat is. Miután a magán-fogatok e célból való megrendszabályozása kezdetben kissé nehéz volna, bár állatvédelmi szempontból ez amúgy is kötelessége a hatóságoknak. — elsősorban a bérkocsik megrendszabályozása legyen a cél. Nagyon szomorú képet nyújtanak a legtöbb ször igen jó állapotban lévő és elegáns gumikereű kocsikba fogott, két-szeméres vak és lehetőleg mind a négy lábára sánta lóval, ostorukat állandóan használó konflisok.

Tudomásom szerint a géperejű bérkocsikra igen szigorú rendszabályok vannak érvényben. Miért kivételek a lófogatú bérkocsik? Ha a jó kis hintót, vagy az elegáns coupét előlrbháták miért nem követelik meg azt is, hogy az a bérkocsis kocsijába egy megfelelő lovat is fogjon.

Tehát úgy az idegenforgalmi propaganda, mint az általában is üzendő lókultusz feltételül megkívánják, hogy a bérkocsisok is kifogástalanok legyenek. Legyen minden konflisnak egy jó conditióban lévő, legfeljebb csak egy szemére vak lova, amelyet sánta, tehát beteg állapotban hajtani nem szabad, erre már a rendőrszemek is ügyelhetnek, annyival is inkább, mert ez a legszembeötlőbb állapotkincs. — Sokan tehát azt mondják erre, hogy nem lehet a mai világban a szegény konflisoktól ilyen, meg olyan jó lovat követelni, de ebben nincs igazuk, — mert hisz tudvalevő, hogy a lovak ma túl olcsók. Egy megfelelő lónak a jó

karban való tartása pedig szintén nem olyan ördögös mesterség csak érteni kell hozzá és főleg — szeretni a lovat. De ezen rendszabályok által elsősorban maguk a konflisok járnának jól, mert hiszen kétségtelen előnyt jelent számukra z. ha egy jó lóval fogatolt kocsival állnak ki a standjukra, — mindenki szívesebben veszi majd akkor igénybe őket. A lakodalmakba is szívesebben elhívják így őket, különösen, ha a két-fogatukat is jobban fogatolják.

Igen tetszetős volna még, ha a bérkocsisokat, a taxisokat is beleértve, külön stílusos fővegek és kabátok viselésére is köteleznék. Mert ezt is kibírnák és a városba érkező idegenekre is sokkal jobb benyomást is gyakorolhatnának, ami pedig végtére mégis

csak a kenyerük volna.

A lópropaganda szempontjából még igen kívánatos lehetne ha akár az állami, akár városi támogatással létrejöhetne itt valamilyen lovagló és hajtó iskola, mondjuk egy Tattersaal keretében, lópersióval is kibővítve — az egyetemi és pallagi ifjúság egyidejű lovasegylethe való tömörítésével. Vegyünk itt példát a németek kitünő lovas szervezeteikről, mert azt, hogy hagyományos lovas szellem él bennünk, ugyan ki hiszi el rólunk?

Legyen tehát városunk a régi magyar lovas-szellem legnagyobb vidéki látványja. Ápoljuk a lókultuszt minden vonatkozásban, szolgáljunk követendő példával s meglehetünk róla győződve, hogy az eredmény sem fog elmaradni „Egy lóbarát”.

A Csokonai Kör Harsányi Zolt szereplésével Kistaludy Károly és Katona József emlékünnepelet rendez

Az irodalmi ünnepelet december 7-én, vasárnap délután félhat órákor tartják a Déri muzeum előadó termében.

Kistaludy Károly és Katona József elhunytának százszentéves évfordulója alkalmából országsszerte ünnepelelték és ünneplik iskolák, irodalmi társaságok a két halhatatlan írónak emléket. A Debreceni Csokonai Kör is meg akarja gyújtani a reájuk való kegyeletes emlékezés fátylát. S ezért folyó évi december hó 7-én, a Déri muzeum előadó-termében irodalmi emlékünnepelet rendez. Az elnöki megnyitót dr. Pap Károly egyetemi tanár, a Csokonai Kör elnöke fogja mondani, akinek ilyenmű megnyilatkozásai mindig tele vannak tartalmas gondolatokkal, eredeti megállapításokkal. Valóban nemesveretű stílussal írt tanulmányok ezek. Kistaludy Károlyt, a magyar vigjáték atyját, — aki ma is élvezhető, érdekes darabjaival színházkedvelő közönséget nevelt magának és fényes költői tehetsége révén egy egész irókor szellemi irányítója lett. — Dr. Lukács József, piarista reálgimnáziumi igazgató fogja méltatni. Dr. Lukács Józsefet felesleges már bemutatni a debreceni közönségnek; mely irodalomtörténeti tudását, esztétikai ízlését, lendületes, lélekkel teli, pathetikus előadását eléggé ismerik azok, akik hangversenyekre, irodalmi délutánokra és estélyekre szoktak járni Debrecenben. Bizonyos, hogy ez alkalommal is nemes ízléssel fogja megrajzolni Kistaludy Károly írói portréját.

Katona József a legtragikusabb sorsu magyar költők egyike. A benne lakozó isteni, magyar östehetése folytán megírja a legnemzetibb, legjobb magyar történeti szomorujátékokat, de költői felfogásával annyira megelőzte kora ízlését, hogy meg kellett halnia anélkül, hogy kortársai felismerték és méltányolták volna nagyvő poétai talentumát. Róla Péterffy László, leánygimnáziumi tanár a finom tollu esztéta és jeles irodalomtörténész fog előadni. Kistaludy Károly költeményeiből és Katona József Bánk

bánjából Parragh László bölcsészettan-hallgató, — Debrecennek már eléggé ismert, jeles szavalója, — mutat be szemelvényeket.

Kedves érdekessége és különös vonzó ereje az emlékünnepeletnek az a körülmény, hogy most először foglal helyet a Csokonai Kör felolvasó asztalánál és mutatkozik be a debreceni közönségnek Harsányi Zolt, az országos színműíró és novellista, Mikszáth regényeinek magyar világot kitünően sikerrel hozta színpadra színműveiben. — Nagyszerűen ismeri a színpad lélektanát, technikáját, így: A vén gazember, A Noszty fiu esete Tóth Marival és Beszterce ostromát olyan hivatott írói tehetséggel dramatizálta, hogy a közönség és kritika a legnagyobb méltánnyal fogadták a Mikszáth művek színpadra való átdolgozását. Ugyanez a kitünő dramatizáló tehetsége tűnik ki eredeti alkotásaiban is: A zenélő órában; Paulini és Kodály társaságában írt operája, a Hári János. Kiváló színműírói tehetsége miatt a Magyar Színpadi Szerzők Egyesülete előkévé választotta. Az arany holló e regényében és Livia néni novellás kötetében pompás elbeszélő művészetét ragyogtatja. A Pesti Hírlapban szinte naponként jelennek meg elbeszélései, amelyek között finom megfigyeléssel, kedves közvelen-ségükkel és izléses tapintatosságunkal a kormányzó ur környezetéről írt tárcák valnak ki a legjobban. — Jelen alkalommal újabb novellái közül fog felolvasni.

A tehetséges debreceni költőnő-nőzedéket dr. Juhász Géza fogja képviselni az ünnepeleten, akinek költő-ményei csak úgy duzzadnak az eredeti meglátásoktól és mélyen szántó gondolatoktól. A műsor első és utolsó számát a MÁV Egyetemes dalárda, városunk zenekulturájának egyik kiváló tényezője fogja szolgáltatni, amely pompás hangnagysággal, precíz ének tudásával, nagy-szerű összeforrottságával oly sok élvezetet szerzett már zenekedvelő közönségünknek. Az emlékünnepeleten Wágner J.: Göt hűség és Hógar: Az erdő ébredése című darabokat fogja énekelni, Szigethy Gyula karnagy vezetésével.

Belépődíj ára nem tagoknak egy pengő, tagoknak 50 fillér, diákoknak 30 fillér; műsor ára 10 fillér. — Jegyeket elővételben a Méliusz könyvkereskedés árusít.

Székelyné
Bészler An. a

Visnu csodája

Kapható a kiadóhivatásban és megrendelhető kedvezményes 1.20P-ós áron a lapkithordóknál.

Előnyös

Aspirin

tabletta alakban kérti

Minden tablettán látható a

BAYER-kereszt.

Heti műsor:

December 5. Péntek:
Leona, Kardoss Géza felléptével.
 Bérlet C) 11.
 December 6. Szombat:
Viktória, Ferenczy Marienn felléptével.

-o-o-

FERENCZY MARIEN VENDÉGSZEREPLÉSE A CSOKONAI SZÍNHÁZBAN.

Második este: Alvinczy huszárok.

Az idei szezonban eddig az „Alvinczy huszárok” című operett aratta a legnagyobb sikert. Szilágyi László librettója, ha nem is új és eredeti, de kedves és friss, Eisemann Mihály muzsikája pedig színes, ritmikus és melódia-bő.

Ferenczy Marien a második este az „Alvinczy huszárok” című operettben lépett fel. Sosem alakította a kivételes tehetséggel és természetesen, friss humorral, mely egyik legjellemzőbb sajátossága és értéke. Egész egyéniségét, egészséges temperamentumát belevitte Ferenczy Marien ebbe a szerepbe s művészi játékával, nagyszerű táncszámaival ismételtlen magával ragadta a közönséget, amely ezen az estén talán még a hétfőnél is lelkesebben, melegbben ünnepelte kedvencét.

Az előadás egyébként is kitűnő volt. Böven kijutott a tapsokból a páratlan tehetségű Timár Ilának, M. Barna Ancinának, Antók Ferencnek, Sugár Mihálynak, Kormos Ferencnek, Misoga Lászlónak, Dolinay Vilmosnak, Erdődi Kálmánnak, valamint az ügyes és kedves mozgású Sándor Zsuzskának. A mellékszereplők szintén kitűnően játszottak.

Unger István rendezése most is kifogástalan, Jatzkó Rezső karnagy remek dirigálása minden dicsőretet megérdemelt.

Színházi iroda hírei:

Ma este C) bérletben kerül színre Zilahy Lajos forradalmi időkben játszódó, páratlanul izgalmas drámája, a

LEONA

Merovszky gróf szerepében természetesen ezuttal is Kardoss Géza hatalmas alakításával. A címszerepet Könyves Tóth Erzsé, a többi vezető szerepet Tuboly Lujza, Fáskerthy Mária, Thuróczy Gyula, Mészáros Béla, Misoga, Kormos, Sugár és Szabó játszzák.

Ferenczy Marienn bucsufellépte. Szombaton este ér véget Ferenczy Marienn, a Király Színház művésznője debreceni rövid vendégszereplése, mely alkalommal a színház óriási sikerű

VIKTORIA

című slágeroperettjének Riquette szerepében lép fel a népszerű művésznő. Aki a Debrecenből elszármazott kedvence pályafutását figyelemmel kísérte, tudja, hogy Ferenczy Marienn budapesti bemutatkozó fellépése alkalmából ebben a szerepben döntő sikert aratott, így a bucsun kívül ezért is különösen érdekes a szombat esti Viktória, — mert alkalom nyílik a nagyszerű szubrett egyik legkiválóbb alakításának megtekintésére.

A színház igazgatósága tisztelettel kéri fel igen tisztelt bérleit, hogy lejárta bérletük megújításáról a színház titkári irodájában sürgősen gondoskodni sziveskedjenek.

Vasárnap délután, mérsékelt helyárrakkal, az idei szezonban először kerül színre a tavaly nagy sikert aratott, mulatságos

Mit susog a fehér akác

című operett, teljesen új betanulásban.

Vasárnap este a múlt hétről elhalasztott Lehar reprize, a gyönyörű zenéjű, remek meséjű

Cigányszerelem

regényes operett előadására kerül a sor. A világszerte ünnepelt, nagy magyar operettfejedelmek: Lehar Ferenc remek operettjének főszerepeit Timár Il., Erényi Böske, Antók Ferenc, Unger István, Misoga, Kormos és Sugár Misi játszzák.

Hétfőn Mórész Zsigmond jelenlétében tartja meg a színház a **Légy jó mindhalálig** premierjét. Nyilas Misi szerepében Sugár Misi élete legkiválóbb színelőadásához jutott. Unnepi bemutató előadás, a szerző személyes jelenlétével.

Még a minden alkalommal óriási sikert arató Mórész Zsigmond darabok történetében is példátlan az a hatalmas benyomás, amit az „Ilustris” nagy magyar író legújabb darabja: a Légy jó mindhalálig! keltett. Egész Magyarországon, valahol csak színház van, mindenütt játszzák a Nemzeti Színház lebilincselően költői darabját és valóságos irodalom keletkezett már a Légy jó mindhalálig! előadásairól irt kritikákban. Talán még soha színdarab ilyen egyöntetű, nagy sikert nem aratott, mint a Légy jó mindhalálig! A szerző a debreceni kis diákok életét viszi a színpadra és mesteri tollal irt hatalmas regényének minden költői szépsége, lírája maradéktalanul fellelhető a Légy jó mindhalálig! színpadi változatában is. — Nyilas Misi debreceni kis diák a darab hőse, aki már kora ifjúságában tragikus csalódás a világban. Ezt a hihetetlenül nehéz művészi feladatot jelentő szerepet a Nemzeti Színházban Vaszary Piroška játszotta, olyan országos sikerrel, ami után azt hitte mindenki, hogy még egy színész azt el nem játszhatja. — Kardoss igazgató ezt a szerepet juttatta Sugár Mihálynak, aki ezzel a színész életében csak talán egyszer előforduló hatalmas feladattal minden eddigi sikerét felül fogja múlni. Hosszu előkészületek, gondos próbák után kerül a debreceni közönség elé a Légy jó mindhalálig! — hogy a debreceni előadás méltó legyen a nagy műhöz és a debreceni színház országos presztízséhez. A társulat ugyyszólván valamennyi tagját és a református gimnázium kiválasztott diáksportját foglalkoztatja a hatalmas darab, melyet Thuróczy Gyula rendez. — A hétfői ünnepi premierre az előjegyzett jegyeket a színház pénztár csak vasárnap délig tartja fenn, miért is kéri a színház igazgatósága az előjegyzett jegyeket feltétlen idejében kiváltani. A hétfői ünnepnap miatt az A) bérleti nap ezuttal kivételesen kedden, november 9-én lesz meg tartva.

Nagy érdeklődéssel várja a közönség az Ady-Társaság nyilvános vitáját

Hétfőn, 8-án délután 6 órakor a Déri-muzeum előadótermében lesz az Ady-társaság első nyilvános vitája. Debrecenben szokatlan még az efféle irodalmi összejövetel, érthető tehát, hogy az előadást rendkívüli érdeklődéssel várja a közönség.

Ezt az érdeklődést hatalmasan fokozza, hogy az első vitaelőadás tárgya egyike lesz a mai magyar irodalmi élet legizgatottabb kérdéseinek: *Kié Ady?* Erről fog szólni Kardos Pál, a társaság osztályelődője.

A vitában előreláthatólag Debrecen irodalmi életének számos kitűnősége vesz részt. Hogy a vita az előadás tárgyának kényes voltában is higgadt és a hely méltóságához illő eszközökkel fog folyni, azt bizonyítja az előkelő résztvevőkön kívül az a körülmény, hogy az eszmecsere Ady Lajos, a társaság elnöke fogja vezetni.

Az előadás az Ady-társaság tagjai számára ingyenes. Nem tagok 40 fillér belépti-díjat fizetnek, diákjegy 20 fillér. Jegyek hétfőn a pénztárnál válthatók.

Közérdekű levelek

MEZŐGAZDASÁGI EGYETEM ÉS GAZDASÁGI KÖZÉPISKOLA.

A „Debreczeni”, valamint a szaklapok is foglalkoztak annak a nem lebecsülendő problémának a megoldásával, vajjon a mezőgazdasági szakoktatást felső vagy alsó fokozatra kell-e kitépitnünk. Amidőn ehhez a fontos kérdéshez hozzászólok, le kívánom szögezni, hogy minden olyan fejlődés, amely nem fokozatos, nem lehet szerintem egészséges. Eppen ezért nem tudom helyeseitni azt a törekvést, hogy a pallagi Gazdasági Akadémia mint mezőgazdasági egyetem a debreceni Tisza István Tudományegyetembe olvasztassák bele, sokkal fontosabbnak és elengedhetetlenebbnek tartom azonban a gazdasági középiskola kiépítését.

A gazdasági akadémiának az lenne a feladata, hogy a nagybirtokok részére neveljen gazdatiszteket, ahol alkalmaztatásuk törvényben van előírva, amely törvényes rendelkezést azonban nem tartanak be a legtöbb helyen. Ennek a követelménye, hogy közel 3000 okleveles gazda van munkanélkül. A mai állapotok mellett tehát csak a szellemi szaporodást jelentené, ha a mezőgazdasági szakoktatást felfelé építenék ki. Előbb adjunk kenyeret ennek a sok ezer munkanélküli okleveles gazdának, azután fejlesszük csak egyetemmé az edemiát.

A munkanélküli okleveles gazdák elhelyezkedése csak úgy lehetséges azonban, hogy ha érvényt szereznek a gazdasági törvény rendelkezéseinek, azaz az illetékesek figyelmébe ajánlok.

A legsürgősebb a középfokú szakoktatás kiépítése, amelyre a mi pallagi akadémiánk egyenesen predestinálva van, mint az ország leglátogatottabb és legkiválóbb erői vezetése alatt álló intézete. Ez az iskola nevelné azokat a középbirtokosokat, akik maguk gazdálkodnak, már csak azért is, mert ezek a birtokok gazdatisztet nem bírnak el. Pallag létjogosultsága örök időkre biztosítva lenne, ha nem egyetemmé, hanem középfokú gazdasági iskolává fejlesztették ki, ami egyáltalában nem menne visszafeljesztés számba.

Itten hívom fel az illetékesek és gazdatársaim figyelmét arra is, hogy intézményesen oldják meg a gazdasági kerületekre kellene beosztani és ezek kereteitől legjobban lenne a mai községi kereteket alapul venni. Egy szakkönyv ezzel szemben a gazdasági felügyelőségeket akarja községenként meg szervezni a jegyzői intézmény mintájára. A lényeg az lenne, hogy a földet szakszerűen műveljék hozzáértő emberek irányítása és közreműködése mellett gazdáink a ne legyenek olyan esetek, hogy egy község hatszáz holdas birtokán négy elemít végett ember legyen a városgazda, ugyanakkor, amikor a tanult gazdák ezrei vannak állás nélkül.

Szeretném, ha gazdatársaim hozzájárulnának ezekhez a kérdésekhez, nemkülönben az arra illetékesek is alkalmat keresnének arra, hogy a nyilvánossággal ismertessék álláspontjukat és terveiket. Ez a nagybirtokosok kérdését megérdemli, hogy gyakran, sőt állandóan foglalkozzanak vele.

Egy gazda előfizető.

Egy férfi öltöny tisztítása, vasalása

Férfi és női ruhák festése a legolcsóbban 4 pengő

Gyász eset alkalmával 24 óra alatt fest

Weisz, Arany János-u. 9

DALOSROVAI

Mácsai Dalkör matinéja.

A Mácsai dalkör, mint minden évben, úgy most is megrendezi az évi szokásos ünnepélyét december hó 7-én, vasárnap délelőtt 11 órakor a Kollégium dísztermében, mely ünnepélyre szeretettel meghívja alapító, pártoló tagjait, a dal- és zenebarátokat a dalkör elnöksége.

Belépő díj nincs, műsor megváltás kötelező. Műsor ára 50 fillér.

0000000

Dr. ECSEDI ISTVAN RENDKIVÜL ÉRDEKES ELŐADÁST TART AZ EGYIPTOMIAK LELKI ÉS HITÉLETERŐL.

Ismerteti az egyiptomiak vallási felfogását, hitét a tulvilágban.

A Kossuth-utcai egyházzrész női bizottságának felkérésére dr. Ecsedi István muzeumi igazgató, egyetemi magántanár rendkívül érdekes előadást tart legközelebbi vasárnap délután 5 órakor a Kossuth-utcai templomban, ahol vallásos ünnepélyt rendeznek.

Ecsedi ismerteti majd az egyiptomiak vallási felfogását, hitéletét, a hitét a tulvilági életben, a fáraók temetkezési módját és mindazt, ami az egyiptomiak vallási életének körébe tartozik.

Ecsedin kívül szerepelnek még a vallásos ünnepély keretében dr. Diószeghy Mihály, Baja Mihály lelkész, Kardoss Ilona énekművész és Madar Zoltán s. lelkész. Az érdekes előadásra már most felhívjuk a gyülekezeti tagok figyelmét.

Férfi pizsama 8.50 pengő
 Kontsek Divatruházában.

KIK PÁLYÁZHATNAK A MEGÜRESEDETT BIHARVÁRMEGYEI ÁLLÁSOKRA.

Bihar vármegye törvényhatósági bizottsága december 17-én rendes közgyűlést tart, amelyen betöltésre kerül az árvászéki elnöki és ülnöki állás.

Az árvászéki elnöki állásra — Varga Akos, Bakó Zoltán, dr. Urvaryk Ferenc, dr. Jelenits István, dr. Gálbory László és dr. Emmerling Rezső adták be pályázatukat. Az árvászéki ülnöki állásra dr. Miskolczy László, Fráter Jenő és dr. Emmerling Rezső pályáznak. Az esetleg megüresedő vármegyei aljegyzői állásra dr. Farkas László tb. szolgabíró adta be pályázatát.

Dr. Fényes György szolgabíróvá történt megválasztásával tudvalevően megüresedett a vármegyei közgazgatási gyakornoki állás, amelyre dr. Csáfordy Ferenc, dr. Kiss Barnabás, dr. Moldoványi Andor, dr. Hoffmann Ferenc, dr. Pákozdy Dezső, dr. Lukács Lajos, Schweiger Ede, Csánády György, dr. Feresztury József, dr. Nagy Zoltán és Hary György adták be pályázatukat. — A tízenegy pályázó közül báró Vay László főispán fogja kinevezni a közgazgatási gyakornokot.

Gebauer

temetkezési vállalat,
 Kossuth uca 2. szám.
 Telefon: Nappal 103, éjjel 66.

Közel négymillió a munkanélküli az Egyesült Államok dollár-paradicsomában

Ezek jelentkeztek uccaseprőnek Newyorkban is. — A jelentkezők ostroma betörte a köztisztasági hivatal hatalmas vaskapuját.

Anélkül, hogy a magunk baját le akarnánk becsülni, nézzünk tovább, a maguk portáján túra is és tegyük összehasonlítást, hogy aztán tudjuk, hogyan itélkezzünk.

Napjaink legegységesebb problémája a munkanélküliség. Ha valaki azt mondja erre: „világ-gazdasági okok” akkor rendszerint az rá a felelet: „elkoptott frázis az a világjelenség, cselekedni tessék valamit a munkanélküliség ellen”.

A világgazdaságnak mindmáiglan frígyelt területe Amerika, az Egyesült Államok. Mint példát emlegetik úton-útfélen az igéretföldjeként sóvárogna utána az elégedetlenek.

Itt fekszik előttünk a Newyorkban naponta megjelenő „Amerikai Magyar Népszava”, az amerikai magyarság egyik legtekintélyesebb és legmegbízhatóbb orgánuma. Annak egyes számaiban tallózza gvüjtöttük össze az alábbi érdekes adatokat.

„A kongresszus minden erejével és hatalmával igyekezzék határt szabni az egyre emelkedő munkanélküliségnek és hihetetlen nyomornak, amely az egész országot katasztrófával fenyegeti.”

Ezek a szavak Washingtonban hangzottak el a „Fehér Háznál”.

Ezekkel a szavakkal Collen, Newyork városának delegátusa fordult egy kongresszus plénumához. A kongresszus a munkanélküliség ügyében üléskezett.

A newyorki képviselő beszédében kiemelte, hogy a Federation of Labor által kimutatott 3.700.000 munkanélküli nyomora egyenesen tűrhetetlen lenne, ha a különböző jótékony-sági intézmények nem tartanának fen menházakat és ingyen ebédhelyeket.

A szenátusban is több javaslatot nyújtottak be a nyomor és munkanélküliség csökkentésére, amelyek mind a nyilvános munkák azonnali megkezdését sürgetik.

Vagy például roppant érdekes, szinte hihetetlennek hangzik az Amerikai Magyar Népszava híradása arról, — hogy hánvan jelentkeztek Newyork városánál uccaseprőnek. Erre vonatkozólag a következőket olvassuk:

„Hogy a munkanélküliség milyen méreteket öltött, annak legszemléltetőbb bizonyítéka az a hihetetlen nagyarávú tolokodás, amely tegnap a város házában kiírt uccaseprői és úttisztítói munkák elvételéért foly, noha nincs kiállítás arra, hogy a kiírt munkahelyek betöltése egy esztendő előtt megtörténhessék.

Az uccaseprői munka azok közé a foglalkozások közé tartozik, amelyeknek betöltése a köztisztasági hivatalnak a múltban mindig a legnagyobb gondot okozta, mert soha sem volt elegendő jelentkező.

Kedd reggel 9 órára kérték a jelentkezőket, de már hétfő este 11 órakor 800 főnyi sereg állott sorban, hogy idejében sorra kerüljön. — A nap folyamán a jelentkezők száma négyezerre szaporodott.

A jobb időkhöz az annyira megvetett uccaseprői munkára néha még tíz embert sem lehetett kapni, most a tolongás oly méretet öltött, hogy a köztisztasági hivatal vaskapuját a tömeg valóságosan begörbítette s benyomta, úgy, hogy nem lehetett többé becsukni.

Dr. Wm Schroeder, a város egészségügyi bizottságának feje és Taylor, az utcaisztogatási hivatal főnöke abban reménykednek, hogy a jövő évi költségvetés módját ad majd kétezer új uccaseprőnek a beállítására”.

Érdekes nyilatkozatot tett a munkanélküliségről William F. Green,

az American Federation of Labor elnöke.

Green azt mondta, hogy az öt napos munkahetet kell általánossá tenni. Ez a leghathatósabb eszköz, véleménye szerint, arra, hogy az időnként visszatérő munkanélküli krízisek élet vegyék.

„Az ipar egyre fokozódó mechanizálása” — mondotta Green — „s az új találmányok egyre több munkást szorítanak ki ugyanakkor, amikor a gépek mindig több árut termelnek. A helyzet normális körülmények között az, hogy a munkások 9 százaléka munka nélkül van. Az orvos-ság: az öt napos hét. Ilyenformán kevesebb árut fognak termelni, több munkás helyezkedhetik el az iparban és az időnként visszatérő gazdasági kríziseket elkerüli az ország”.

Nem érdektelen a melbournei jelentés sem, amely így hangzik:

„Ausztriában leszavazták a munkanélküliek rendszeres segélyezésére vonatkozó törvényjavaslatot. Az állam ugyanis tárgyalásokat folytatott a munkaadókkal és az alkalmazottakkal és a három tényező adta volna a segélyt együttesen. A javaslat azonban nagyon erős ellenzékre talált”.

A legutóbbi jelentés a napokban jött az Egyesült Államokból. A tudósítás, amely Newyorkból érkezett, így kezdődött: „A munkanélküliség minden más gondot háttérbe szorít”. Ugyannyira, hogy a munkásszövetség Hoover elnököt diktatori hatalommal akarja felruházni a munkanélküliség problémájának megoldására.

A téli munkanélküliség fenyegető réme a newyorki főzsdén is egyre újabb letöréseket okoz. Most nyolc vezető bankár és gyáros 12 millió dolláros alapot akar összehozni, a munkanélküliségen való rendszeres segítés céljaira.

Igy fest a boldog és gazdag Amerikában.

A különbség csak az, hogy Amerikában a munkanélküliség szomorú tényéből nem csinálnak politikát. — Ahelyett összefogtak minden erőt, hogy segítsenek rajta. (b)

Oxford-ing gallérral 6.90
Kontsek Divatáruházában.

MAGYAR CSEH HATÁRSTÁTUM.
Budapest, december 3. Walkó Lajos külügyminiszter és a budapesti cseh-szlovák követ, december másodikán a külügyminiszteriumban kicserélték a magyar-cseh-szlovák ugynevezett határstátutumot megerősítő okiratot. — Az egyezmény négy hét múlva lép életbe.

Karácsonyi maradékvásár
Kontsek Divatáruházában.

Férfi bokavédő 2 pengő
Kontsek Divatáruházában.

Versbokréta

ŐSZ ELEJÉN.

Ablakom alatt ezer virágok. Szinük özönével
még rám kacagnak;

de fejük fölött az ágak közt már sir a szél,
a bús, a zsongó-búgó őszi szél.
Már a zöld ágak közt sárga levelek árja indul
lassan hull, hull a földre,
a tarka virágok csokra közé,
az utra, hol a szél szárnya alá kapja
s hordja -hordja lassan csomóra:
Szemétdombot rak belőle az erdő dombol-
dalára

s felettük a tépázott gallyak sárgába fúlva
intenek,

Búcsút intenek neked, Nyár, te nagy halott,
kinek ravatala az avar,
szemfedőd a nap hűvös bibor ruhája,
imádsja a távozó maradak sírása,
s az emberek könnybefülő lágy sóhajtsa.

Bencsik Árpád.

SZERETNÉM A NEVED...

Szeretném a neved versekbe foglalni,
A rím kapcsaival magamhoz csatolni,
Becézni, díszíteni, szép fogollyá tenni,
Hogy ne is kívánjál soha szabad lenni.

De megfogant rajtam Midás király átka,
Kezem, amihez nyúl, mind arannyá váltja,
Neved is megmered, fénylő ércceé válik,
Fülembé gúnyosan ezt kongatja váltig:

Kincs vagyok, kellenék, úgy-e, de hiába...
Nincs áldás a kincsen, melyet lop gazdája,
És bár engem ócskán, piszkosan találtál,
Karesú ujjaiddal fényesre csiszoltál.

Most hogy már szép vagyok, visszavesz a
gazdám,
Hiszen nincs más bűnöd... csak jó voltál
hozzám.

Gál Anna.

36 halottja van a birmai földrengésnek

Egy gyorsvonat eltűnt a földrengés színhelyén.

London, dec. 4. Rangoonból jelentik, hogy Birmában ma éjjel több földrengés volt, egész falvak rombadóltak, vasutvonalak és hidak elpusztultak. Arról még nincs hír, hogy vannak-e a katasztrófának halottai. Gua városában a nyugatbirmai partvidéken, Rangoontól mintegy 250 kilométer távolságra északnyugatra a földrengés után tűzvész támadt. A mandalay-rangoni gyorsvonat, amely nek csütörtökön reggel kellett volna Rangoonba érkeznie, nem jött meg. Félő, hogy elpusztult a földrengésben.

London, dec. 4. A birmai földrengés halálos áldozatainak száma 36-ra emelkedett.

Mozgőszínházak műsora:

Apolló:

December 5—6—7—8-án,
péntek, szombat, vasárnap, hétfő:
Glenn Tryon
hangos vígjátéka:

MATRÓZOK ELŐNYBEN:

Három tengeri medve mulatságos kalandjai a szárazföldön, 8 felvonásban. — Ezt megelőzi:
KITASZITOTTAK.
Az amerikai Universal film drámai attrakciója 8 felv. Előadások kezdete hétköznap fél 7 és fél 9 órakor, vasárnap 5, 7 és 9 órakor.

Vasárnap délelőtt 11 órakor:
Ifjúsági előadás!

Uránia:

Ma háromnegyed 5, háromnegyed 7 és 9 órakor.
teljes hangos műsor.

1. Rigoletto.
(Részletek Verdi operájából. Enekl: Charles Hackett, a Metropolitan művésze.)

2. Sirni és dalolni.
Hangos dráma, 14 felvonásban eredeti Western felvétel. A főszereplők: Al Jolson és Davey Lee.
Vasárnap 3-kor mérsékelt áru előadás — Szombaton 3-kor és vasárnap 11-kor ifjúsági előadás.
Jön hétfőn: Mienk az éjszaka!

Vigszínház:

December 5—6—7-én,
péntek, szombat, vasárnap:

katonazene kísérettel

Tom Mix
ez évi első látványos monumentál filmje.

A FEKETE TIGRIS.

Kaliforniai történet, 10 felv.

Azonkívül:

Ramon Novarro és Norma Shearer

művészi alakításával:

DIAKÉLET.

Filmjáték 10 felvonásban.

Előadások kezdete hétköznap fél 7 és fél 9 órakor; vasárnap fél 5, fél 7 és fél 9 órakor.

Vasárnap délelőtt 11 órakor ifjúsági előadás!

Milyen idő volt és milyen idő várható

A Földrajzi Intézet jelent, december hó negyedkén:

A keleti anticiklon hatása alatt időjárásunk derültre és szárazra változott. A hőmérséklet az elmúlt éjjel mélyen a fagypontra szállt, a minimum a talaj közelében megközelítette a -6 fokot. A nappali felmelegedés dacára a csaknem állandó és teljesen derült égnek alig emelkedett a fagypontra fölé, néhány fokkal. — A maximum négy fok volt.

Az Adrián az oda behatolt hideg légtömegek hatása alatt ciklon keletkezett s ez a délfel fenn álló nyomás különbség gondoskodik a hideg levegő állandó utánpótlásáról. Erélyesebb felmelegedést így a következő napokban sem várhatunk.

Időprognózis: Derült száraz idő várható, az éjjeli lehülés (fagy) fokozódásával.

—oooOooo—

— **Ünnepi szentmise a kormányzó ünnepén.** Szent Miklós ünnepén, Horthy Miklós kormányzó névnapján, a debreceni Szent Anna u. templomban reggel kilenc órakor lesz ünnepélyes szentmise és Te-Deum. Az ünnepi istentiszteletet dr. Lindenberger János apostoli kormányzó mondja a debreceni papság teljes asszisztálásával. A szentmisére meghívták a katonai s polgári hatóságokat s az egyes hatóságok képviselőinek helyet tartanak fenn.

— **A debreceni Tudomány Egyetem Népszerű Főiskolai Tanfolyamának előadása a Máv. műhelytelepen.** Ma, ötödikén, pénteken délután öt órakor a Máv. műhely dísztermében, dr. Rugonfalvi Kiss István egyetemi tanár tartja nagyrészt előadását: A világtörténelem eszmeáramlatának hatása hazánk történetére címmel. A ritka értékű előadásra vendégeket is szívesen lát a vezetőség. Beléptidj nincs.

— **Dr. Papp Károly egyetemi ny. r. tanár előadása Debrecen irodalomtörténetéről.** Kedden, azaz, folyó hó 9-én, délután hat órakor a Kollégium dísztermében dr. Papp Károly egyetemi ny. r. tanár, a Csokonai Kör elnöke tart előadást Debrecen irodalomtörténetéről. Előadásában folytatja a már megkezdett anyagot, amelyből ezúttal az újabb kor történelme kerül tárgyalás alá. A rendkívül értékes és már helyi vonatkozásánál fogva is minden debreceni művelt embert érdeklő irodalmi előadásra hathatósan felhívjuk közönségünk figyelmét. Beléptidj nincs. Önkéntes adományokat elfogadnak.

X Lovag Berks Lajos ügyvéd iródaút a Ferenc József út 44. szám alá, Ferenc József út 61. szám alá, a Fischer-házba helyezte át.

— **Dr. Lindenberger János** Orosházán. A tragikus hirtelenséggel meghalt Brém Lőrinc prelátskanonok temetése ma meg végbe Orosházán, amelyre Debrecenből elútaozott dr. Lindenberger János apostoli kormányzó, hogy végezze a temetési szerzetartást. Kíséretében voltak Mellau Márton helynök és dr. Beöthy György Tibor c. apát, irodaigazgató. Az apostoli kormányzó pénteken este érkezik vissza székhelyére, szombaton pontifikálja a Horthy-misé, amely után Nagyváradi utazik, hogy résztvegyen Fiedler István szatmár-váradai püspök vasárnapi püspökkészentelésén s hétfői beiktatásán.

Mig az anya a váltóját rendezte, a kisleány halálraégett a konyhában

Borzalmas szerencsétlenség történt ez év január 2-án Püspökladány községben. Kovács László gazdálkodó felesége bement a városba a takarékpénztárba, hogy egy váltóját kifizesse. Ez alatt az idő alatt magára hagyta a konyhában két kis gyermekét: az öt éves Ernőt és a hároméves Rózsit, akikre még az ajtót is rázárta.

A gyermekek a konyhában játszadoztak, majd egyszerre a kisleány egy papjirdarabot dugott be a tűzhelybe, majd az égő papírt ki vette. A papir lángalobbantotta a gyermek haját, aki mint egy fálya, égett. Hiába volt minden, hiába verte fel sikoltozásával a fiu a házat, senki semmit sem hallott és

a segítség nem érkezett meg. Így, mire a szerencsétlen anya hazaérkezett, teljesen összegeve találta meg kisleányát, aki pár óra múlva belehalt égési sebeibe.

Az esetből kifolyólag gondatlanságból okozott emberölés miatt indult bünvádi eljárás Kovács Lászlóné ellen, akit tegnap vont felelősségre a törvényszék Jankovich-tanácsa. Az asszony sirva tette meg vallomását, amiből bünyösége beigazolást is nyert. A törvényszék a vádirat értelmében mondta ki bűnösnek és 100 pengő pénzbüntetéssel sújtotta, az ítélet végrehajtását azonban a bíróság felfüggesztette.

Sulyos szerencsétlenség az Árpád téren

Játék közben egy kisfiu elesett és a combesontját törte.

Sulyos szerencsétlenség történt tegnap délután 5 órakor az Árpád téren, amelynek az áldozata egy nyolc éves kisfiu, aki oly szerencsétlenül esett el, hogy a ballában combesonttörést szenvedett. — Az Árpád-tér 10. sz. alatt lakik Bene János kőműves, akinek János névű nyolc éves kisfia a délután folyamán pajtásaival játszadozott és játék közben kergették egymást.

A kis Bene János futás közben valamiben megbotlott és elvágódott a földön. Amikor a kisfiu a földre zuhant, hirtelen felsikoltott és utána rettenetesen jaj-

veszkelni kezdett. A jajgatásra odasiettek a gyerek pajtásai, akik fel akarták a földről segíteni síró társukat, de Bene János nem tudott a lábára állni a fájdalomtól. Értésítették a gyermek szüleit és Benéné látva, hogy a fiával szerencsétlenség történt, ölebe kapta a gyermekét és elrohant vele a mentőállomásra, ahol azonnal megállapították, hogy a szerencsétlen kisfiu a ballában combesonttörést szenvedett. A mentők elsősegélyben részesítették a szerencsétlenül járt kisfiut, majd kiszállították a sebészeti klinikára, ahol ápolás alá vették. Állapota sulyos.

— **Patay József jubileuma.** Patay József a honokkerti ref. olvasó egyesület elnöke, dec. hó negyedikén töltötte be, mint olvasó körj elnök, negyedszázados évfordulóját. Az ő vezetése alatt fejlődött, gyarapodott az egyesület és érte el azt a magas szellemi nívót, ahol ma áll és amely nívó a külsőségen levő körök között az elsők között áll, vezetőszeret visz. Patay József egyébként is kivette részét a közéleti működésben. — Mint a város törvényhatósági bizottságának évtizedeken át volt tagja és mint presbyter működött. Mindezeket tekintetbe véve, a választmány kimondta, hogy megfesteti Patay József arcképét és azt vacsora keretében ünnepélyes formák közt felavatja. Az

arckép leleplezés és vacsora, december hó 20-án, este hét órakor lesz megtartva, az egyesület nagytermében. A vacsora ára egy pengőben van megszabva. Felhívjuk az egyesület tagjait, valamint Patay József jóbarátait, hogy ezen az ünnepségen, ahol az igazi érdem nyer kitüntetés, résztvenni szíveskedjenek.

A Rendezőség.

X **Fehérneműt, párnamentőzést, függönyöket, izlésesen, olcsón készíti a „Vénusz” kézimunkaszalon,** Kossuth ucca 4. szám, Előnyomda.

X **Könyvtárak, olvasóköri,** felszerelését jó és olcsó könyvekkel, — antiquarice is, — előnyös fizetési feltételekkel eszközölünk. Antalffy József könyvkereskedése, Szent Anna és Varga ucca sarok. Telefon: 612. sz.

MEGÉRKEZTEK!

A LEGSZEBB PERZSA

és másféle szönyegkülönlegességek

igen kedvező árak mellett.

Továbbá:

Függönyök
Agyterítők
Stoorok
Hencserterítők

Paplanok
Különféle takarók
" futók
Butorszövetek stb

óriási választékban.

Horn és Erdélyi

Debrecen, Kossuth-utca 19. (színházzal szemben)

Telefon 11-16. Szolid, szabott árak.

Aranybélveget ragaszt.

Gyászrovat

Dr. SZÉKELY FERENC ALLOMÁSFŐNÖK GYÁSA.

Mély gyász érte dr. Székely Ferencet, a köztisztletben álló állomásfőnököt. Felesége, született Nyáry Margit életének 38-ik évében hosszas betegség után meghalt. Az elhunyt finom lelkű, uriaszony teljesen övének szentelte életét, fenkölt gondolkozása, szeretetreméltó egyénisége méltó élettársává tették köztisztletben álló férjének, kinek mély gyászában nemcsak a vasutaság, hanem a debreceni társadalom széles rétege osztozik. A halálesetről a gyászoló család a következő gyászjelentést adta ki:

Dr. Székely Ferenc mív. titkár, debreceni állomásfőnök, Marianne leánya, özv. Nyáry Jánosné mint édesanya, Székely Ignác és neje Daly Mária mint apósa és anyósa, valamint a nagyszámú rokonság, fájdalomtól megtört szívvel jelentik, hogy a legjobb feleség, anya, gyermek és rokon: *Dr. Székely Ferencné szül. Nyáry Margit* övének szentelt életének 38-ik, boldog házasságának 19-ik évében, hosszas betegség és a halotti szentségek ájtatos felvétele után folyó hó 3-án este 7 órakor csendesen elhunyt.

Felejtethetlen drága halottunk földi részzeit folyó hó 5-én délelőtt 10 órakor a Szent Anna uccai róm. kath. plébániatemplomban tartandó gyászmise és beszentelés után Budapestre szállítjuk, hol folyó hó 6-án, szombaton délután 3 órakor a Kerepesi-uti temető ravatalozójából fogjuk örök nyugalomra helyezni.

Budapesten az engesztelő szent mise-áldozat folyó hó 9-én reggel 8 órakor fog a VI. kerületi Madarász-telepi plébániatemplomban az Eggek Urának bemutatni. — Debrecen, 1930 december 4. *Emlékedet örökké őrizni fogjuk.* — A temetést „Dankó” tem. váll. rendezi.

—oooOooo—

— **A Debreceni Sakkör bajnoki versenye.** A kör bajnoki versenyén, múlt szombaton függő játszmákat bonnyoltottak le. Ezek közül a Dalmy—Friedmann és a Kiss—Barcza játszmák eldöntetlenül végződtek míg a Kovács—dr. Barabás játszma továbbra is függőben maradt. A hétfői tizedik fordulón dr. Kocsis nyert dr. Hausner ellen, Friedmann—Torma ellen. Könya—dr. Barabás ellen, míg a Dalmy—Barcza és Kovács—Maver függőben maradtak. Kedden a korábbi időről függőben maradt Könya—Kiss játszmát, továbbá a Kovács—dr. Barabás játszmat folytatták. Utóbbi játszmában ugyanazon állás háromszor ismétlődött, mire a tornavezető a játékot döntetlennek nyilvánította. Az eset a zsűrit is foglalkoztatni fogja. — Szerdán ismét függő játszmákat bonnyoltottak le, amelyek során Barcza nyert Dalmy ellen, dr. Barabás—Maver ellen, míg a Könya—Kiss játszma eldöntetlenül végződött. A versenyük állása a tizedik forduló után: Dr. Barabás, Barcza és Könya 6 és fél Dalmy 6, Friedmann 5, Kiss, dr. Kocsis és Torma 4, Maver 3, Kovács 2 és fél (1). dr. Hausner 1. A tizenegedik utolsó fordulóban a következő párok mérkőznek: Friedmann—Kovács, Könya—Torma, Barcza—dr. Barabás, — dr. Kocsis—Dalmy, Kiss—dr. Hausner.

X **A Közhasznú Munkáskert Egyesület** tudatja a bérlelközönséggel, hogy jól tárgyazott földek 200—400 négyszögletes parcellákban kaphatók. Központi irodában, Széchenyi ucca 13. sz. — **Műtermi kiállítás.** ifj. Kovács János festőművész, műtermi képiállítás. Állandó nagy látogatottságnak örvendő úgyhogy a látogatók újabb és újabb meglepetésekben részesülnek. A kiállítás nyitva a ref. püspöki palotában, IV. kapu, IV. emelet, délelőtt 10 órától, este hét óráig. (Lift járát van).

Ifjusági élet

Miklós-napi díszbáborozás.

A debreceni jogászok »Werböczy-Bajtársi Egyesületének« Horthy Miklós törzse nagybányai vitéz Horthy Miklós kormányzó ur tiszteletére december 5-én este 9 órai kezdettel az Arany Bika éttermében tartja szokásos Miklós-napi díszbáborozását. Ujvárossy Sándor főzsfő, Tóth Elek tb. főzsfő. — Rendező-bizottság: Sz. Nagy Sándor vezér, Rózsa Tibor r. alvezér, Ármó István főudvarnagy, Kiss Sándor udvarnagy, Póhl Alfréd áll. vezető, Nagy Sándor főhelyettes, Varga Ervin mb. udvarnagy. Belépő-díj nincs. Műsor-megváltás kötelező. Személyenként 2 pengő. Megjelenés: Hölgyeknek lehetőleg egyszerűen; uraknak sötét ruhában.

Az Egyetemi Kör évnvítő közgyűlése.

Értesítem az Egyetemi Kör tagjait, hogy Körünk ezévi évnvítő és tisztújító közgyűlést f. hó 8-án, hétfőn délután fél 3 órakor tartja a bölcsészeti kar III. sz. tantermében.

Elnök helyett:
Nyitrai főjegyző.

—ooo—

X Bartalis tánciskolájában tanuljon ha szépen akar táncolni Minden vasárnap délután és este ösztánc, Simonffy uca 1-C, második emelet.

— A „Sajtó” c. sajtóügyi tudományos folyóirat most megjelent novemberi számában mindenekelőtt részletes tudósítást találunk Rákosi Jenő szobrának leleplezéséről. A folyóiratban megjelent érdekesebb cikkek közül kiemeljük a következőket: Balla Ignác: Az olasz sajtó szerepe a fasiszta államban, Krónikás: Rádió a napisajtó, Motkó Géza: A magyarellenes cseh sajtópropaganda, Litteratus: Bücher Károly, Rubinyi Mózes: Ábrányi Emil, Balás P. Elemér: Sajtó jogi bírósági gyakorlat. A sajtóval kapcsolatos eseményekről a Hazai Sajtó, Külföldi Sajtó és Egyesületi Élet c. rovatok számolnak be.

X Képeskönyvek mesekönyvek. — Ifjúsági iratok nagy választékban, Böhm Ferenc könyv-papírkereskedésében, Ferenc József út 7. szám. — (Bika-szálló mellett).

— A MANSZ. hangversenye. Nagy érdeklődés kíséri a debreceni MANSZ-nak, folyó hó 10-én, este nyolc órakor a saját dísztermében tartandó hangversenyt. Városunk kiváló úriasszonyai és leányai önzetlen áldozatkészséggel vállalták szerepet a jótékony cél érdekében. Közreműködnek dr. Markovitsné Csűrös Ferike szavallattal, Kardos Ilona énekesszámokkal és Timár Mária hegedűszámokkal. A kíséretet Szabó Emil zenetanár látja el. Részletes műsort a napokban közöl az Elnökség.

— A debreceni Székelytársaság, családias összejövetele. E hó 7-én, — vasárnap este hat órakor az Angol Királynő külön termében tartja meg a Székelytársaság szezonnyitó családias összejövetelét, a melyre tagjait, azok családtagjait, de a székely ügy iránt érdeklődő magyar testvéreket is szeretettel hívja meg a vezetőség. Belépődíj nincs. Rövid műsor után barátságos vacsora, étlap szerint.

— Izraelita istentiszteletek a Deák Ferenc ucai templomban Vajtschlach szombatján: Pénteken este három óra harmincöt perckor. Szombaton reggel egytizednyolc órakor, délelőtt fél-tizenegy órakor, délután három órakor és este szombat kimenetele négy óra huszonöt perckor. A Kápolnás ucai templomban reggel félnyolc órakor, egyébként pedig mint a Deák Ferenc ucai templomban. Hétköznapokon reggel háromnegyedét, este négy órakor. Az Elnökség.

A szatócs vasvillával szurkálta meg hitelezőjét, aki pénzt kért tőle

A debreceni törvényszék egy hónapi fogházra ítélte.

Sulyos testisértés börtöntétele vádelva állította tegnap délelőtt a kir. ügyészség a debreceni törvényszék elé Szikszai Sándor hajdusámsóni szatócsot. — A vádirat szerint Szikszai Sándor egy vasvillával olyan sulyosan verte meg Papp József szíjgyártót, hogy annak válperece eltört és csak hetek múlva gyógyult fel, mikor is feljelentést tett bántalmazója ellen a csendőrségen. A nyomozás lefolytatása után most dr. Tokay Gyula törvényszéki egyesbíró elé került az ügy.

A főtárgyaláson a vádlott azzal védekezett, hogy Papp József tartozott neki, de nem fizetett, hanem csak hitegette. — Mikor azután a hajdusámsóni ügynevezett Libaltrihen találkozott vele. — Papp szemtelenkedett, mire kétszer pontonvágtá. A vasvillával azonban

egyáltalában nem bántotta.

Ezzel szemben Papp József azt adta elő, hogy nemhogy ő tartozott volna Szikszainak, hanem még a szatócs tartozott neki az általa elvégzett munka fejében 10 pengővel. Ezt kérte tőle, aki minden felelet nélkül felkapta a vasvilláját és azzal sulyosan ütlegelte — Erdekes különben, hogy mikor Papp József elment a hajdusámsóni községi orvoshoz, az csupán zuzódásokat állapított meg, míg azután néhány nap múlva a debreceni klinikán megállapították, hogy a válperece is eltört.

Néhány tanu kihallgatása és a perbeszéd elhangzása után a törvényszék meghozta az ítéletet: a bíróság sulyos testisértés vétségében mondta ki Szikszai Sándort bűnösnek és egy hónapi fogházra ítélte. — Az ítélet jogerős.

— A Luther Szövetség vallásos estélye. A debreceni Luther Szövetség 1930. december hó 7-én, advent második vasárnapján este hat órakor az ev. templomban vallásos estélyt rendez. Műsor: 1. Közének 2. Ima 3. Haendel: Sion leánya örvendezz. — Éneklé az ev. egyházi vegyeskar. Elefánthy Sándor karnagy vezetésével 4. Csákó Gyula kisvárdai ev. lelkész ünnepi előadása. 5. a) Bach: Hittel, alázattal. b) Harkniss: Dicső szermélyed. Éneklé: Faltay Pálné 6. Bach Air. Hegedűn előadja Csavkovits Nelly zeneiskolai növendék. Orgonán kíséri Elefánthy Sándor. 7. Lampérth Géza: Jézus. Szavallja Szigethi Gyula gazd. akad. hallgató. 8. Scott: Oh nagy Isten. Éneklé az ev. egyházi vegyeskar. Elefánthy Sándor karnagy vezetésével. A szólókat éneklék: Papp Ilonka és Faltay Pálné. 9. Közének. Belépődíj nincs. Az ünnepély után offertórium. A templom fűtve. Minden hétfőn délután hat órakor biblióra, az egyetemi halgatók számára. Advent minden szerdáján, délután öt órakor esti istentisztelet.

X Mi újság a Meini-üzletében? A Meini-cég kirakata az idén még felülmúlja az előző év igazán szép kirakatait. Öröm megnézni a kisgyermeknek hadát, amely állandóan a Meini, a Meini üzlet előtt állva, csodálja a Mikulás-árúkat. Ne mulassza el tehát a Mikulás kirakatot megnézni, amely vasárnap is egésznap megzemléhető.

— Baja Mihály beteg. Mint részvétellel értesültünk, Baja Mihály, a költő-pap, néhány nap óta beteg s lakását nem hagyhatja el. Baja Mihály a múlt napokban Budapesten járt, verseskönyvének kiadása ügyében s a vonatban megfázott az arcsontja s most emiatt kénytelen szobáját őrizni. Remélhetőleg egy-két napon belül már annyira jobban lesz, hogy ismét szolgálhat hívei öröme.

X A Közhasznú Munkáskert Egyesület tudatja a bérlőközönsséggel, hogy a földbérletek kiadása megkezdődött a Pet.fi. Károly Ferenc. Árpád. Délihá. Szántó Gyöző telepeken és tart december hó 15-ig. Ezen időn túl csak az új jelentkezőknek lesz kiadva.

— Vasárnap ismét adventi estéket tartanak a külsőségi katolikus iskolákban. Jelentették már, hogy az adventi időszak alatt a kertségeken levő katolikus iskolákban vallásos előadásokat tartanak. Az első ilyen adventi est a múlt vasárnap volt, mégpedig a legteljesebb siker mellett Mind a négy iskola zsúfolásig megtelt érdeklődőkkel, sőt igen sokan nem is fértek be. A lelkéből itélve, hasonló érdeklődésre lehet számítani a többi előadásoknál is, amit előre is garantál az a körülmény, hogy a vallásos esték műsora egyre több szereplő bevonásával mindig bővül s nagyobb vonzóerővel bír. Vasárnap, december hó 7. napján újra tartanak adventi estéket, mind a négy helyen, azonban először kezdettel. A csanakerti iskolában dr. Walthert József népzügyi titkár lesz az előadó, a Homokterthen: Dr. Juhász János h. tanfelügyelő tart felolvasást, a vargakerti (Szoboszlavú) iskolában: Szepácher Ferenc tanító mond beszédet a nyilvános vallásos est szónoka pedig: Kovács Sándor kánlán lesz. Mindegyik előadás szépen egybehangolt műsor keretében lesz.

— A debreceni Egységspárt 21-ik számú körzetének vigalmibizottsága az elnökség megbízásából folyó évi december hó hatodikán, Böszörményi út 7. szám alatt levő hivatalos helyiségében, (Papolczv-féle vendéglőben), este nyolcórán kezdettel, Mikulás-napi kezdettel, a téli állandó műsoros estélyeknek a megrendezését határozta el, melyet minden héten követni fognak a műsoros estélyek. Mikulás-napjára a rendezőség nagy előkészületeket tett, hogy az estély számai minden tekintetben megfeleljenek a közönség kívánalmainak. Nevel. műkedvelő előadókat kért fel, kik közreműködésükkel, felejtethetlenné fogják tenni a körzet szezonnyitó műsoros estélyét, annál is inkább, mert minden női vendégnek ajándékkal fog a rendezőség kedveskedni. A körzet tagjainak ezúton is tudomására hozza, hogy a Mikulás-napi meghívó egyszersmindenkorras zól, miután több meghívó nem lesz kibocsátva. A zenét a körzet saját zenekara szolgáltatja.

— Dr. Diószeghy Mihály lelkész előadása a Hitvédelmi szakosztály ülésén. Ma délután hat órakor tartja a Kálvinisták Templomegyesületének Hitvédelmi szakosztálya ez évadban a második ülését, az egyház tanács-termében, Kálvintér 17. szám alatt. Ezen az ülésen dr. Diószeghy Mihály, az egyház újonnan megválasztott lelki pásztorja fog előadást tartani a következő címmel: A pogány világ készüldése a kereszténységre. Ez az előadás annál nagyobb érdeklődésre tarthat számot, mivel mi is, Krisztus követői ezekben a napokban készülünk a nagy királynak fogadására, jó lesz tehát beletekintnünk a pogányságnak adventi várakozásába is. Az előadónak tudása, teológiai, tudományos készülsége garancia arra, hogy egy magasabb horizontról nézve és vizsgálva az eseményeket fogja a hallgató-ságát vezetni a probléma tárgyalása közben.

— Istentiszteletek ideje az orth. izr. templomban. Pénteken délután 3.45 órakor, szombaton reggel 8 órakor, délután három órakor. Szombat kezdete pénteken délután 3.55 órakor és szombat este 4.42 órakor.

— Segélykérés. Egy szegény asszony végső szükségben ezúton fordul a jószívű emberekhez. Három apró gyermeke van, férje már régebben eltűnt és alig van betevő falatjuk, ruházat hiányában tönkrefáznak a kis apróságok. Most ahol lakik már három hónap óta nem tud lakbért fizetni. — Úgyhogy a kilakoltatás veszélye fenyegeti őket. Akár természetesen, akár pénzbeli segílyt kér. Címe: Tórk Istvánné, Homok uca 114. szám.

— Egy jótékony úriasszony ingyen ebédet ad egy árvagyermeknek. Kakuksi Istvánné úrnő bejelentette szerkesztőségünknek, hogy egy árva, — vagy félárva gyermeknek ingyen ad ebédet. Ezt a nemes szándékot azzal tesszük nyilvánosságra, hogy arra érdemes árva, vagy félárva gyermek jelentkezzen az úrnőnél. Címe: Kakuksi Istvánné, Posta uca 4. szám.

A SINGER VARRÓGÉPEL
MINT A LEGJOBBAK!

Fogalom

a közönség körében az a tisztaság, rend és előzékeny kiszolgálás, melyet

20%

engedmény

adása mellett nyújtunk ezen lap előfizetőinek

legolcsóbban

nálunk érkezhetsz, mert olcsó árainkból külön kedvezményképpen (P. 1.50-es menüt kivéve)

10%

engedményt adunk.

Semmi

költsége sem az érkezéskor, sem az elutazáskor, mert szemben vagyunk a

Keleti pályaudvarral

Magyaros vendégszeretettel várjuk családai szállodánkban.

Park Nagyszálloda

Budapest, VIII. Baross tér 10. Szemben a Keleti Pályaudvar érkezési oldalával.

VASBUIOROK

sodrony ágybetétek, matrac párnák stb. a

Debreceni Vasbutorgyár Rt.

elismerett legjobb minőségű gyártmányai gyár. árban beszerezhetők

Seszlina Lajos és Tóth Gyula cégeknél

Takarékossági könyvre is.

Anyakönyvi hírek

Eljegyzések: Németh Bertalan—Bujdosó Róza. Dr. Kazel Antal—Nóroti Katalin. Kovács József—Péli Erzsébet. Szabó Gyula—Nyíri Julia. Sári Gyula—Végh Erzsébet.

Halálozások: özv. Kőrössi Károlyné ref. 89 éves, Vár ucca 12. szám. — Winkler Lujza izr. 2 hónapos, Hajdú-böszörmény. — Kiss István rk. 6 hónapos, Nyíregyháza. — Kovács Gusztáv rk. 3 éves, Kismarja. — Juhász Lászlóné rk. 48 éves, Kenderes. — Dr. Székely Ferencné rk. 39 éves, Nagyállomás. Bényei Zsuzsanna ref. 18 éves H.-szentgyörgy. — Patai Erzsébet rk. 26 éves, Nyíradony.

Születések: Nagy Endre szakaszvezető, leány Magda. — Krankovics József földmives, fiú József. — Borsi József festő, fiú József. — Terge László földmives, fiú Imre. — Szücs Lajos gépész, leány Ilona.

Fehértói Dániel

temetkezési vállalata
Dégenfeld tér 4 sz.
Telefon 11—85.

— Sajnálta az orvostól a pénzt. — Elvértett. Kecskemétről jelentik: Bíró Pálné gazdálkodó feleségének gyermeke született, az asszony azonban tiltakozott az ellen, hogy szülésznőt, vagy orvost hívjának hozzá, mert az pénzbe kerül, pár óra alatt annyira rosszabbodott az állapota, hogy férje kocsira tette s kórházba akarta vinni, de az asszony elvértett. A vizsgálat megállapította, hogy az idejében való orvosi beavatkozás esetén az elvértés nem következett volna be.

— Hajdúvármegye törvényhatósági közgyűlése, december hó 11-én, délelőtti fél tíz órakor rendes ülést tart. A tárgysorozatokon több fontos megyei ügyet tárgyalnak meg.

— Vakmerő rablómerénylet a Simpon Expresszen. Temesvárról jelentik: A Simpon Expresszen Zombolyva és Temesvár között, tegnap vakmerő rablómerénylet történt. Jovin Aurél temesvári nagybirtokos feleségének, első osztályú fiújához két revolveres álarcos bandita rontott be és több kétszáz ezer lej készpénzt és ékszereket rabolt el. Jovinné Temesvárra érkezve jelentést tett a rendőrségnek, melynek sikerült még tegnap elfogni az egyik temesvári moflótól helyen a két banditát. Az egyik Nagy-Sándor nagyváradi, a másik Sándor György szászvárosi lakos. Mindketten többszörösen körözött betörők.

— Hűs város asztali tenniszversenye Kecskeméten. A KSC december hó 6., 7. s 8. napjain Kecskeméten rendezte meg országos vidéki asztali tenniszbajnokságát. Az előzetesből ittélve a verseny minden eddigig felül fog múlni és startjához fogja győíteni az ország összes számottevő játékosait. Már eddig beneveztek: Szombathely, Pécs, Kanosvár, Újpest, Debrecen, Nyíregyháza, Nagykőrös, Abony, KEAC, Békéscsaba, Mindszent, Kiskunhalas, SZAK és nyolc köznevelési iskola. A versennyel kapcsolatba tartják meg az első asztali tenniszkongresszust is Kecskeméten, amelyen a MOATSZ-t Geis Gáspár dr. társelnök és Bodányi Ferenc főtisztár fogják képviselni.

— Az évszázad mellé helyezett gyertyától meggyújtott és szönné lett. Bácska közepében az egyedül lakó özvegy Staubinger Alajosné sz. Varga Éva 74 éves magánzóna ágya az évszázad mellé helyezett gyertyától meggyújtott. Az asszony a nagy füstben megfűlladt és később a láncok martaléka lett. Mikor a járőrök bejárták az aítót, megsebesedett holttestét találták meg. A rendőrség megállapítása szerint a halálesetért senkit sem terhel a felelősség.

— Izgalmas polgármesterválasztás Nagyváradon. Nagyváradról jelentik: Nagyvárad városi közgyűlése tegnap délutánra tűzte ki a dr. Lázár Aurél halálával megüresedett polgármesteri állásnak a választás útján való betöltését. Többen a kisebbségiek és szociál demokrátaik sorából azt az indítványt tették, hogy halasszák el a választást addig, amíg dr. Soós István magyar alpolgármester ügye törvényes elintézését nyer. Az elnök az indítványt nem

ttte fel szavazásra, ellenben elrendelte a polgármesterválasztást, mire a kisebbségiek és a szocialisták kivonultak a teremből s a benmaradottak megválasztották dr. Egry Gergelyt polgármesterré. A választást megfel-lebbezik és minthogy a törvény a tanácsstagok abszolút többségét kívánja a választás érvényességéhez, ezúttal azonban a kivonulás folytán ez a többség nem volt meg, a választást a fel-sőbb hatóság érvényteleníteni fogja.

sel. A takarmányüzlet tartott, a forga-lom jelentéktelen. A magpiac' üzlette-len. A lisztárak nem változtak.

**Kész esokornyakkendő 40 fillér
Kontsek Divatruházában.**

Vásárok sorrendje.

- December 6-án: Lenti (sertésvásár nincs), Szakacs (sertésvásár nincs), Kirakodóvásár: Csongrád, Földeák.
- December 7-én: Kiskundorozsma, Kisujszállás, Monor.
- December 8-án: Cece, Kétegyháza, Kismarja, Vajszló (bizonytalan), Állatvásár: Dunapataj, Kirakodóvásár: Nagymaros.
- December 9-én: Balassagyarmat, Bács, Füzesabony, Gönc, Irsa, Jászberény, Rics, Vásárosnamény, Kirakodóvásár: Dunapataj, Állatvásár: Pápa (sertésvásár nincs), Szikszó, Marha- és kirakodóvásár: Szepetk.
- December 10-én: Sárospatak, Szabadhidvég, Ujmalomsok, Sertésvásár: Orosháza, Állatvásár: Csorna, Sertés- és kirakodóvásár: Abaujszántó, Pápa.
- December 11-én: Jánk, Keszthely (sertésvásár nincs), Nyírbátor, Állatvásár: Mezőkövesd, Orosháza (sertésvásár nincs).

**Tájékoztató az Ingóság-
közvetítő karácsonyi
nagyvásárról**

Mindenki saját érdekében, mielőtt karácsonyi ajándéktárgyait beszerelné, jöjjön az Ingóságközvetítőbe. Tájékoztatót néhány tárgyat felsorolunk a sok ezer és ezer darab kiállított tárgyakból: nagyon szép antik vitrinek, komótok, székerek, könyvszekrények, antik székek és fotelek, asztalok, zenélő antik órák és tükrök, komplett háló és ebédlő butorok, magányos ebédlő szekrények és asztalok, ebédlő börszékék, álló órák és álló tükrök és mindenféle magányos butorok, kandelláberék, csillárok, lámpák, szoborállványok, virágasztalok, írógépek, fényképezőgépek, vasbutorok, csiszolt kristály serlegek, poharak, vázák, hamutálak, arany és ezüst ékszerek, aranyórák, gyémántkőves gyűrűk, ezüstidőkülök, ezüst cigarettatartók, elefántesont szobrok, miniatűrök, festmények, szobrok, mindenféle népművészeti különlegességek, gyermekjátékok s mindenféle ajándéktárgyakat féláron, sőt féláron alul' szerezhetsz be az Ingóságközvetítő Karácsonyi Nagyvásárján.

Keresünk azonnali megvételre: gyermekkoszúkat, háztartási kisebb légszekrényeket, gondonkakat, zálogcédulákat.

X Székelyné Bészler Anna „Visszaesodója” című, rendkívül érdekes regénye könyvvalakban megjelent. Kapható a kiadóhivatalban és megrendelhető kedvezményes 1.20 pengős áron a lapkihordóknál.

SPORTHIREK

A Bocskay készülődése a Budai 11 ellen

Hétfőn játszik Budapesten a Budai 11 ellen a Bocskay. A mérkőzésen Mar-kos, akit a fegyelmi bizottság eltiltott a játéktól s amugy is sérült, nem játszhat. A csütörtöki tréningen is hiány-zott Markos. Ez volt különben az első tréning, amelyet zárt kapuk mellett folytattak le. A csatársor a Horváth—Vince—Teleki—Mátéffy—Martin összeállításban játszott és kiderült, hogy Horváth a jobbszélen is jól megállja helyét. Marosin sem látszik meg a sérülés okozta pihenő, mezőnyben jól mozgott, csak kapu előtt nem volt határozott. Az eddigi tervek szerint így áll fel a csatársor a Budai 11 ellen, a többi csapattárs változatlan.

A Bocskay különben vasárnap indul Budapestre a reggeli vonattal. Délután megnézi a Vasas—Hungrária és Ferencváros—III. kerület mérkőzést, este a Salamon kabaré műsorát és hétfőn így fog megküzdeni nehéz ellenfelével.

ván, Cwekus József és Weisz István versenyzőket nevezte be a bajnokságra. Amint a nevezésekből látjuk, az egyesületek a legjobb ifjúsági gárdá-jukkal indulnak a versenyen s így azon igen szép küzdelmekre lesz kilátás.

A versennyel kapcsolatosan kifrásra került Steinfeld István Vándordíjja, a Debreceni Első Takarékpénztár épüle-tében lévő virágüzletben van kiállítva.

FELHÍVÁS.
Felkérem a Csapóker FC következő játékosait, hogy f. hó 5-én este fél 8 órakor fontos megheszéselés végett szak-osztályi ülésre pontosan jelenjenek meg: Balogh II., Balogh I., Bruckner, Bartha, Reiner, Osztrovicske, Kovács, Juhász, Lackó, Szatmári, Papp, Kiss II., Hiripi. Intéző.

BIRÓKÜLDÉS.

A vasárnapi amatőr mérkőzések vezetésére a bíróküldőbizottság a következőket küldte ki: DEAC—Debreceni Textil, bíró dr. Kupinszky; DKASE—DMTE, bíró Scheitzner; DGASE—DEAC II., bíró Rose.

AZ IFJUSÁGI BIRKOZÓ BAJNOKSÁG NEVEZÉSEI.

A Debreceni Torna-Egyesület megrendezésében vasárnap, folyó hó 7-én lebonyolításra kerülő Keletmagyar-ország 1930. évi ifjúsági birkozó baj-nokságaira a kerület minden birko-zással foglalkozó egyesületétől igen szép számban futottak be nevezések.

A benevezett versenyzők között lát-juk a Debreceni Vasutas Sport Club részéről: Tarcsai József, Barakonyi László, Benedikti József, Pekusár János, Számadó László, Kun Imre, Ju-hász János; a Debreceni Munkás Test-edző Egyesület részéről: Kohn Gyula, Szabó József, Madár István, Ladányi Gyula; a Nyíregyházi Vasutas Sport Club részéről: Kerekes Lipót, Járósi Mihály, Leskó Ferenc, Czirbesz Bertalan versenyzőket. A rendező egyesület Sóvári Pál, Fábian Pál, Mátyás Lajos, Kratzer Antal, Ritoók Tibor, Kinzi Ist-

KÖZGAZDASÁG

Terménytözsde

A tengerentúli gabonapiacok áresé-sének hatása alatt a gabonátözsdei ér-dekeltség ma nagy üzleti tartózkodást tanúsított, de mikor a liverpooli nyi-tásról csak negyedpenny árhanysatlást jelentettek, a hangulat kedvezőbbre fordult, bár az irányzat a tegnapi zár-lathoz képest gyengült. Az intervenció-s vásárlások a nyitás után késtek, ug-y-hogy a spekuláció az első negyedórá-ban nem is tudott üzletet kötni buzá-ban és rozsban és csak később alakul-tak ki az árfolyamok, amelyek a teg-napi zárathoz képest átlag 10 filléres esést mutatnak. Buzából az első köté-sek márciusra 15.64—15.67, májusra 15.54—15.56 pengős áralapon történtek. A márciusi rozsból 9.60 pengőn kötöttek üzletet, ami hatfilléres árha-nyatlásnak felel meg. A tengeri első kötése 12.65 pengővel 5 filléres árha-nyatlást tüntetnek fel.

A készárupiacon ugyancsak tartó-zkodó volt a spekuláció és az üzleti for-galom rendkívül vontatottan indult. Az irányzat itt is kisebb gyengülést tüntet fel és az árak a határidőüzleti árákhoz igazodnak, átlag 5—10 filléres áresés-

Ne ijedjen

meg a vízvezeték kö-telező bevezeésétől, mert kedvező fizetési feltételek mellett készíti:

Fülöp Miklós

bádogos és vízvezeték szerelő mester, Deb-recen, Csanó-utca 3. Telefon 917.

APRÓHIRDETÉSEK

Házasság
Harmincéven felüli segédtiszt ismeretséget keresem, házasság céljából. 23" jeligére 724

Alkalmazást keres
adó
Kezdő
jó önművelésű nő ajánl-kozik ügyvédi irodába. Cím a kiadóban. 688

Középkorú
nő, ki tömegfőzésben is jártas gazdaasszonynak ajánlkozik vidékre. — Leveleket „Szorgalmas” jeligére a kiadóba ké-rek. 703

Két
jó családból való fiatal leány ajánlkozik uril-házakhoz szobalány-nak vagy üzletbe ki-szolgáló lánynak. Kor-donai ucca 10. 650

Varróleány
házakhoz ajánlkozik — napi 2 pengőért. Ár-pádtér 15. 709

Alkalmazást nyer
festő

Megbízható,
szorgalmas, mindenhez értő férfi tavaszik fi-zetés nélkül bárminekü bentkosztos házszolgá-állást elfogad. Címem a kiadóban. 719

Kifutófiú
ki üzletben volt, felvé-
tetik, bentékezésével —
Burgondia ucca 14. sz.
728

Varrógép ügynökök
magas jutalékkal azon-
nal felvételnek. Mol-
nár, Kálmántér 2. 695

Akvizitőr
villanyszereléshez, ma-
gas jutalékkal felvéte-
tik. Cím a kiadóban. 717

Jó
cipészegéd javításra
felvételik. Salamon. —
Erzsébet u. 115. sz. 721

Alkalmazást nyer

Étkezébe
15—16 éves bejáró-
leány, tiszta, szorgal-
mas, jelentkezzék „Elit
étkezébe”. Piac ucca
9 szám. 377

Gazdaasszony
középkorú, nyugdíjas
felvételik magános ven-
deglőshöz. Cím a ki-
adóban. 701

Kerések
kosztért két gyermekem
melé jobb leányt, k házi
teendőknél is segítkezik.
Péteria 42—44. étk. 700

Gazdasági eszközök

Alig
használt járgány szecs-
kavagóval együtt áron
alul eladó. Ondód, Ved-
resdüllő 5. szám. K.

Bútor

Eladó
fehér háló garatált
tisztá, jó állapotban. —
Egy konyhaberendezés,
alig használt, edények s
könyvek, olcsón eladók
Arany János ucca 63.
XI-30—XII-7

Eladó
mahagoni háló garan-
tált tisztá, igen olcsó
árért. Cím a kiadóban.
715

Oktatás

Gyorsírást,
kipróbált könnyű mód
szerrel tanítok. Dara-
bos ucca 1. szám, dél-
ben félegy órától, fél-
kettőig, este félhétől.
505 XII-7

Vegyés

Választott
malacot feles tartásra
vállalok, vagy veszek.
Rákóczi 9. Étkezde. 708

Hangszer

Egy
jóhangú rádió eladó,
Arany János ucca 29.

Pianinó
kitűnő karban, sürgő-
sen eladó. Piac ucca
6 sz. Hermel 730

Rövid
söngora eladó Sesztina
u. 4. sz. Kisállomás —
mellett. 720

Élelmiszer, ital

Óbor
5 liter vételnél 60 fill.,
óbor 1 liter vételnél 64
f, kadar 1 liter vöröses
64 fill., Othello vörös 1
liter 80 fill., Othello 5
liter vételnél 72 fill. 1
kg nagyszemű lencse
60 fill., nagyobb vétel-
nél 50 fillér. — Glück
csemegeüzlet, Magoss
György tér 9 10-12-15

Bor 60 fillér,
kitűnő zamatú, ó, vagy
új, kihordásra, Dénes-
nél, Cegléd ucca 22. sz.
738

Ajánlat

Porosz- és belöldi
szenek, száraz tűzifa s
építkezési anyagok leg-
jobb beszerzési forrása
a „Turul”-nál, Böször-
ményi út 2. sz. Mester
ucca végén. Telefon sz.
12-91 szám. 674

Porosz-szén.
7500 kalóriájú 6.70 P.
hazai-szén, szagtalan s
teljesen elég, mázsán-
ként 2.80 pengő, tűzifa
bük, tölgy és varga
mázsánként 3.40 pengő
hazaszállítva, Salétrom
ucca 12. szám. Telefon
6—74. szám. 33—12—28

Magyar játékkártya
32 lapos, nagy alakban
reklámára P 1.40. Ön-
gyűjtők s játékkártyák
összes fajtákban, óriási
választékban, olcsó ár-
ban, Piac ucca 64. sz.
trafikban 17-2-18

Kombiné,
női ingvarrás 80 fillér-
től. Férfiing egy pengő
husz. Paplanlepedő egy
pengő ötven. Kézi és
géphímzés olcsón. Sas
ucca kettő h 6—vv.

Olcsó árban
készíttek előrajzolat s
legújabb minták szer-
int. Vállalok fehér-
neműhímzést, varrást
monogramozást, első-
rendű munkával. Nagy
választék előrajzolt ké-
zimunkák és hozzá-
valókban. Kézrel him-
zett futók tabletták ki-
sebb-nagyobb terítők
állandóan raktáron. —
Többféle alkalmas név-
nap ajándékok kapha-
tók, Fazekas kézimun-
kaüzlet, Szent Anna u.
6. szám 911 XII-11

Gallérokat, ingeket
legszebben, legolcsóbb-
ban tisztítok, 4 nap
alatt, Budapesti kép-
viselet, Simonffy ucca
7. szám 1125 12-31

Patkányt,
egeret, poloskát, sváb-
bogarat biztos hatású,
szabadalmazott irtó-
szerrel leghamarabb ki-
írhatja ha az erre al-
kalmas irtószereket leg-
olcsóbban beszerzi —
Stern festéküzletében,
Piac u. 10. — Bikával
szemben v v.

Hajfonatokat
legolcsóbban készít —
Boczán fodrász, Hat-
van u. 2. Haját veszek.
722

Trnka-féle malom

lisztárai:
Ogg — — — 30 fill.
2-es — — — 28 fill.
4-es — — — 24 fill.
5-ös — — — 22 fill.
6-os — — — 20 fill.
Rozsliszt:
0-ás — — — 20 fill.
R.-I. — — — 18 fill.
R.-II. — — — 14 fill.
hazaszállítva.
1682—12—21

Teherautófuvarozást
az ország egész terüle-
tére gyorsjáratú teher-
autóinkkal olcsón vál-
lalunk. Autóforgalmi
Rt., Hatvan u. 53. Tel.
15—12. sz. 23h-vv.

Keretkezten
szakemberrel
gobelinek, fényképek s
festmények keretezését
legnagyobb választék-
ban, a közeledő ün-
nepekre való tekintettel
tizenöt százalékos ár-
engedménnyel. — leg-
olcsóbban készít a 129.
év óta fennálló cégem.
Üvegezéseket, új és
öcska tükrök készítését
vállalom, kész ablakok
állandóan raktáron. —
Blattner Gyula, Piac u.
89. szám. (Royal-szálló-
val szemben)

Ügyeskezü
jobb fiatallembert 200
—300 tökével oly szak-
mára tanítom, mely eg-
zisztenciát nyújt. Leve-
leket „Univerzális” jel-
legére a kiadóba. 718

Figyelem!
Ondolás 80 fillér, —
manikür 40 fillér, bubi
baba hajvágás 30 fillér,
borotválás 16 fillér, —
hajvágás 20 fillér, Mik-
lós ucca 53. Toma. 935

Paplan
kétszemélyes, jó vattá-
val 9 pengő, átdolgo-
zást vállalok. Paplan-
varroda, Péterfia ucca
15 szám. 726

Megnyilt
„Reklámház” vár-
megyeház mellett, fel-
tűnő olcsó árban vásá-
rolhat férfi-, női fehér-
neműt, gallert, nyak-
kendőt, harisnyát, zok-
nit. 725

Teljesen
új barnabőr, angol
cipő eladó. Cím a ki-
adóban. 636

Eladó
sajáttermésű fajborók,
idei termés, helyszüke
miatt 25 literen felüli
vételnél fogyasztási —
adóival együtt literen-
ként ötven fillér, vi-
szonteladónak egyes-
ség szerint. Értekezni
lehet csak délután fél
öt órától. Teleki u. 12.
szám. 705

Sertésöltést
vállalok és mindenféle
hurkák és kolbászok
készítését. Csapóker,
Székely u. 20. Luczkay
hentes 704

Káposztás
kádak, új és használt
boroshordók, zsiro-
hordók, szózó dézsák a
legolcsóbban kaphatók
br Györfly hordógyár-
tásit elepén. Nap u. 4.
Telefon 12—83. 716

Óbor!

Zamatos házibor csak
80 fill. Poroszlai ut
51. sz. XII-17-ig

Száraz tűzifa
szalon poroszszen, kü-
lönféle magyar szenek,
tojásbrikett, bányá-
koks, kovácszszen és
retorta faszén, legol-
csóbban kapható, —
Grünfeldnél, Csapó u.
16. szám. Telefon 982.
15—12—25

Törött géprések
fémek autogén hegesz-
tésre, Rákos Jenő ucca
3. szám. 690

Homok eladás
köbmétere 60 fillér, —
Honvédtemető ucca 18.
szám. 622

Tört
aranyat, aranyfogat a
legmagasabb árban —
vesz Haás Janka arany
bevéltő Simonffy ucca
7. sz. 700-12-6

Hóelpőt,
sárcipőt legtökéleteseb-
ben javít Orbán gumi-
üzem. Piac u. 9. sz.
1—1—31

Orvosi rendelőnek
alkalmas, különbejá-
ratú két szobát keresek
központban. Ajánlatot
„Orvosi rendelő”
jellegére a kiadóba.

Kereslet

Jókarban
levő könyhaajtót meg-
vételre keresek. Veres-
u 18. 700

Pénzkölcsönt
keresek megbízóim ré-
szére ingatlan betáblá-
zásra, másodhelyre, —
kisebb, nagyobb tétel-
ekben, 12% kamatra.
Dienes József OFB, in-
gatlanforgalmi irodája,
Fűvészkert u 16

Kiadó lakás

Pincészsoba,
nagy, világos, jól fűt-
hető, közel a város köz-
pontjához, Libakertben
Szekfü ucca 20. szám
alatt kiadó. (Sz.)

Egy szoba,
konyha kiadó, azonnal
Nyúgoti ucca 38. 729

Egy
szoba, konyha, fáska-
mara, sertéstartás, —
15-ére kiadó. Dobó u.
22. szám. 711

Kiadó lakás

két szobás
Uccal
kettő szobás, gyönyörű
modern lakás azonnal,
vagy január egyre ki-
adó. Szálkai u. 8. 655

Emeleti
kétszoba, előszoba, gar-
zonlakásnak, rendelő-
nek, irodának kiadó.
Csapó 24 — 653

Kiadó lakás
a város legforgalma-
sabb helyén, Csapó u.
10 szám alatt, az eme-
leten, kétszobás, mo-
dern uccai garson la-
kás, orvosnak, ügyvéd-
nek alkalmas, kiadó.
Értekezni lehet az ud-
varban, jobbra. (B.)

Uccal

két szoba, mellékhelyi-
ségekkel azonnal kiadó
Domb ucca 3. 736

Kiadó lakás

három szobás
Kiadó
háromszobás tiszta la-
kás, azonnalra is, Ver-
bőcezi ucca nyolc. 682

Elegáns villában
gyönyörű kertben, há-
romszobás üvegezett s
verandás lakás minden
mellékhelyiségekkel —
azonnal kiadó, (gáz, s
vívezetők). Vénkert,
Domokos Lajos ucca
28. szám. x

Butorozott szoba

Központon
butorozott szoba kiadó
Burgondia ucca 11. sz.
732

Csinosan
butorozott szoba, azon-
nal kiadó, esetleg ét-
kezéssel, Kút ucca 24.
733

Kiadó
uccai butorozott szoba,
Simonffy ucca 17. szám.

Különbejaratú
uccai parkettes szép bú-
torozott szoba, fürdő-
szobahasználattal ki-
adó, Hatvan ucca 50.
551

Csinosan
butorozott szoba ki-
adó, Hatvan ucca 36.
keresztépület xx

Különbejaratú
két butorozott szoba
kiadó, Cím: Györi fű-
szerüzlet, Kálmántér 3.
szám. 731

Különbejaratú
központi fűtéses búto-
rozott szoba fürdőszo-
bahasználattal kiadó.
Szentanna 10. V. e. 1.
643

Uccal
butorozott szoba, elő-
szobával, kupaalatt be-
járattal kiadó, Burgon-
dia ucca 4. sz. 669

Atadó üzlet,

vendéglő
Jogfolytonos
korcsma, berendezés-
sel eladó. Cím a kiadó-
ban.

Jómenetelű
vendéglő felszereléssel
eladó. Értekezni Erzsé-
bet-malom, Hajduhad-
házon. 723

Üzlet, műhely,

raktárhelyiség
Üzlethelyiség
több uccára nyíló sa-
rokházban, Eötvös u.
66. szám alatt. (bj)

Hatvan ucca 6.
szám alatt, az új posta
palotával szemben, az
1. (első) számú üzlet-
helyiség bérbeadó. Ér-
tekezhetni telefon 172.
vagy 3-11. alatt.

Uri-
és hölgyfodrász üzlet
eladó elutazás miatt. —
Cím a kiadóban 592

Ingóság eladás

Szmokingöltöny
fotell, fürdőkád, kony-
hakredec eladó. Hajó
u 16. 702

Eladó föld

Bocskaykertenben
3 nyilas jókarban levő
mindennel felszerelt
szőlő olcsón eladó —
Rákóczi ucca 45. 652

Eladó ház

Családlház,
300 négyzetögl telek-
kel, 230 négyzetögl el-
sőrendű termőszőlővel,
35 legprimább állapot-
ban levő termő gyü-
mölcsfával, potom ár-
ért, elutazás miatt el-
adó, 3100 pengővel
megvehető. Érdeklődni
Nagy Lajos irodájában
Csapó ucca 56. szám.
647—1—4

Háromezer pengőért
vehet bárki házat, 100
peng; havi lefizetésre.
Előleg nem kell. Bihari
ucca 4. szám. Egy szo-
ba-konyha, kamarás
lakások, villany beve-
zetve.

Házvevők!
egy szép villaszerű
saládi ház, palatetős
eladó. Van rajta két
szoba, előszoba, kony-
ha, speiz; nagy telek,
felszerelt gazdasági-
udvar. Adómentes új
ház. Teherrel, kevés
összeggel átvehető. —
Kincseshegy, Szegedi
Gergely-u. 4. K.

Eladó
most épült, teljesen új
modern két szoba és
konyha, kamara, elő-
szoba, fürdőszobás és
adómentes ház. Homok
ucca 53. sz. 10-12-8

Eladó állatok

Fajtisztá,
angol, német nemesít-
tett 4 és félhónapos
koca sülők eladók,
megegyezés szerint, —
kg-ként. Értekezhetni
lehet: Derzsy Kálmán
Hatvan ucca 24. szám
alatt. xxx

El akarja

antik butorát adni, akkor vá-
logathat a vevők között, ha a
»Debreczeni apróhirdetés Bu-
tor rovatában hirdeti.